Bundel van de AB vergadering GGD HN van 22 april 2020

1 Opening en vaststellen agenda

- Agenda_AB_vergadering_GGD_HN_22_april_2020 (1).docx

2 Vaststellen verslag vergadering d.d. 11 maart 2020

- 20200422_verslag AB d.d. 11 maart 2020 concept.docx
- 20200311_Besluitenlijst AB 11 maart 2020.docx

3.a Mededelingen

3.b Ingekomen stukken/stukken ter informatie

- 20200408_portefeuilleverdeling dagelijks bestuur.pdf
- 20200408_verslag DB 22 januari 2020 vastgesteld.pdf
- 20200402memostuurgroepprogrammaOWcorona.pdf
- Voortgangsrapportage DD JGZ Ontwikkeling en Implementatie voor GGD HN - 8 april 2020.pdf

4 Presentatie: Update situatie Coronavirus (Covid-19)

5 Vaststelling programma van eisen huisvesting Jeugdgezondheidszorg

Omdat 'digitaal' vergaderd wordt, kan geen besluitvorming plaatsvinden. Voorstel is om te beraadslagen over deze stukken (oriënterende bespreking) en bij een volgende vergadering formeel vast te stellen.

- OPLEGGER AB 22 april 2020-Voorstel Herijking PvE Huisvesting JGZ 2020.docx
- Voorstel Herijking PvE Huisvesting JGZ 2020 - AB.docx
- Bijlage 1 - Overzicht wijzigingen PvE 2020 ten opzichte van 2017.pdf
- Bijlage 2 - Overzicht wijzigingen PvE 2017 ten opzichte van 2012.pdf
- Bijlage 3.1 Matrix praktijkruimte.pdf
- Bijlage 3.2 Matix ondersteunende ruimte.pdf
- Bijlage 3.3 Matrix bijzondere ruimte.pdf
- Bijlage 4- PvE Huisvesting JGZ 2020 (versie 2.1 20200304).pdf

6 Rondvraag

7 Sluiting

Agenda AB vergadering GGD HN

Datum 22-04-2020
Tijd 14:30 - 17:00
Locatie Via MS Teams
Voorzitter Pieter Kos
Omschrijving

1	**Opening en vaststellen agenda**
2.a	**Vaststellen verslag vergadering d.d. 11 maart 2020**
3.a	**Mededelingen**
3.b	**Ingekomen stukken/stukken ter informatie** geen stukken op moment van verzending
4	**Presentatie: Update situatie Coronavirus (Covid-19)**
5	**Vaststelling programma van eisen huisvesting Jeugdgezondheidszorg** Omdat 'digitaal' vergaderd wordt, kan geen besluitvorming plaatsvinden. Voorstel is om te beraadslagen over deze stukken (oriënterende bespreking) en bij een volgende vergadering formeel vast te stellen.
8	**Rondvraag**
9	**Sluiting**

VERSLAG VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR
GGD HOLLANDS NOORDEN D.D. 11 MAART 2020

Locatie:	De Hertog, persruimte te Alkmaar
Datum/tijd overleg:	Woensdag 11 maart 2020, 14.30 uur – 16.45 uur.
Deelnemers:	Mw. E. Konijn (Alkmaar), dhr. A. Tromp (Bergen), dhr. F. Binnendijk (Castricum), dhr. P. Kos (Den Helder), dhr. D. te Grotenhuis (Drechterland), dhr. T. Luyckx (Enkhuizen), mw. A. Valent-Groot (Heerhugowaard), mw. E. Beens (Heiloo), Mw. M. van Gent (Hollands Kroon), mw. M. van der Ven (Hoorn), dhr. W. Bijman (Koggenland), dhr. M. Reijven (Langedijk), dhr. D. Kuipers (Medemblik), dhr. R. Tesselaar (Opmeer), mw. L. Groot (Stede Broec), dhr. S. van der Veek (Schagen), dhr. J. Vlaming (Texel) en dhr. E. J. Paulina (directeur-secretaris GGD HN)
Verhinderd:	–
Voorzitter:	Dhr. P. Kos
Notulist:	Mw. Y. Koopen

1. Opening/vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering. Mevrouw Van Gent en de heer Tromp worden iets later verwacht.
De agenda is in verband met de actualiteit rondom het Coronavirus aangepast. De presentatie over antibioticaresistentie vervangen door een presentatie over de stand van zaken Coronavirus. De vergadering stemt in met de gewijzigde agenda. Na afloop van de reguliere vergadering volgt nog een korte besloten vergadering.

2. Vaststellen verslag vergadering d.d. 27 november 2019

Mevrouw Valent merkt op dat bij de aanwezigen voor Heerhugowaard haar collega de heer Fintelman staat vermeld. Dit wordt aangepast.
De vergadering stelt het verslag verder ongewijzigd vast.

3a. Ingekomen stukken / stukken ter informatie

De heer Reijven merkt op dat de links in de nieuwsflits niet werken. Dit wordt nagekeken. Voor het overige worden de ingekomen stukken / stukken ter informatie voor kennisgeving aangenomen.

3b. Mededelingen

De heer Paulina deelt een aantal zaken mee met betrekking tot de uitvoering van de Wet verplichte GGZ (verkennend onderzoek en hoorplicht).

- Alle gemeenten hebben tijdig de machtigingen voor het onderzoek en de hoorplicht ondertekend.
- De dienstverleningsovereenkomst is 24 januari 2020 aan alle gemeenten verzonden, deze is nog niet van alle gemeenten retour ontvangen. Aan de DVO wordt de verwerkersovereenkomst gekoppeld.
- De eerste bestuursrapportage waarin de resultaten van deze eerste periode worden verwerkt, komt na vier maanden.

- Over de eerste twee maanden is er bij 19 meldingen een volledig verkennend onderzoek uitgevoerd, bij 12 meldingen heeft dat geleid tot een zorgmachtiging. Gemiddeld is er sprake van 1 zorgmelding per week wat overeen komt met de aanname van 50 zorgmeldingen op jaarbasis. In alle gevallen is voldaan aan de wettelijke termijnen.

Inmiddels is de heer Tromp gearriveerd.

3c. Presentatie stand van zaken Coronavirus

De voorzitter deelt mee dat dit punt is ingelast in verband met de actualiteit. Fred Slijkerman, arts infectieziektebestrijding bij GGD Hollands Noorden, Martin Smeekes, directeur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en Edward John Paulina nemen ieder een stuk van de presentatie voor hun rekening.
Inmiddels is ook mevrouw Van Gent binnen gekomen.
Er zijn veel vragen over de evenementenkalender, het is belangrijk dit te laten verlopen via de voorzitter van de Veiligheidsregio.
De heer Kuipers vraagt of de huisartsenposten over dezelfde informatie beschikken. De heer Paulina geeft aan dat dit in principe wel zo is, maar er soms wel achterstand in informatie is. De definitie over wie bemonsterd wordt, is afkomstig van het RIVM en wijzigt steeds.
Mevrouw van der Ven vraagt aandacht voor de informatievoorziening: de burgemeester worden veelal geinformeerd, de wethouders in mindere mate. De communicatie-afdelingen van gemeenten en Veiligheidsregio verwijzen naar GGD. Mevrouw Van der Ven merkt dat scholen nu al kinderen naar huis sturen en zelf brieven meegeven. Hoe zorgen we voor stroomlijning, inwoners zoeken ook op de sites van gemeenten. De heer Paulina geeft aan dat het RIVM de leiding heeft en die informatie leidend is GGD Hollands Noorden heeft nu met de communicatieadviseurs van gemeenten afspraken gemaakt over de informatievoorziening, dat komt nu op gang. Bedoeling is om dagelijks colleges (dus niet alleen burgemeester maar juist ook de wethouders) te informeren en één maal per week naar raden/ketenpartners. Daarnaast zijn de scholen in de regio geinformeerd hoe en waarvoor zijn GGD kunnen bereiken. Scholen wijken soms ook af van de afspraken.
Mevrouw Groot vraagt zich af wat de verwachtingen zijn qua verloop en duur van de epidemie. Zij kijkt daarbij ook naar het VNG congres dat in de regio West-Friesland plaats vindt. De heer Smeekes geeft aan dat de verwachting is, dat eind april/begin mei de grootste piek is.
De heer Binnendijk wil GGD Hollands Noorden graag complimenteren voor aanpak en wat er allemaal is uitgerold. Is er ook contact met Brabant om daar van te leren? De heer Paulina geeft aan dat er dagelijks contact is op verschillende niveaus, via ministeries, Veiligheidsregio's, artsen onderling.
De heer Smeekes geeft nog aan dat er ook beddencapaciteit vrij gemaakt wordt, door de kijken naar geplande operaties die niet strikt noodzakelijk zijn. Voor de quarantaine

is sinds deze week een voormalige locatie van GGZ beschikbaar en door deze ketenpartner aangeboden. Daar zijn 24 bedden beschikbaar.
De heer Paulina voegt toe dat GGD daarnaast plannen maakt voor als deel van eigen personeel ziek wordt.
De voorzitter dankt de heer Slijkerman en de heer Smeekes voor de heldere presentatie. Zij verlaten de vergadering in verband met andere verplichtingen.

4. Kaderbrief 2021 GGD Hollands Noorden

De zienswijzen konden tot 1 maart 2020 worden ingediend. Het DB heeft daarna een bestuurlijke reactie op de zienswijzen opgesteld. De zienswijzen en bestuurlijke reactie van het dagelijks zijn op 9 maart 2020 toegevoegd aan de stukken.
De voorzitter stelt voor een korte ronde te houden.
De heer Luyckx geeft aan dat de gemeente Enkhuizen een negatieve zienswijze heeft afgegeven. Dat geldt ook voor de gemeente Opmeer, zo geeft de heer Tesselaar aan, zijn gemeente roept op om een taakstellende bezuiniging op te leggen van 5% voor de niet wettelijke taken.
De heer Kuipers geeft aan dat er een positieve zienswijze door Medemblik is afgegeven met een aantal opmerkingen, die in de reactie zijn beantwoord.
Mevrouw Konijn kan zich vinden in de beantwoording van de zienswijzen. Zij complimenteert de organisatie dat de bestuurlijke reactie zo snel na de deadline van het indienen is opgesteld. Vanuit Alkmaar is nog wel een motie ingediend, namelijk dat indien een GR over een jaar een positief saldo heeft, dit terug moet vloeien in de algemene reserves van de gemeente (de zogenaamd Lind-doctrine). Verwachting is dat 2019 wordt afgesloten met een positief saldo van 1,2 miljoen euro. De raad heeft het college opgedragen dit te melden (inspanningsverplichting). Het is daadwerkelijk aan de orde bij de behandeling van de Jaarrekening 2019, tenzij het dagelijks bestuur hier zelf al mee komt, maar mevrouw Konijn hecht er aan het nu alvast te vermelden.
De heer Binnendijk vraagt zich af hoe zich dit met reserve verhoudt, binnen de spelregels mag een GR een bepaalde reserve hebben. De voorzitter merkt op dat dit nu niet aan de orde is, het aangekondigde amendement van Alkmaar is bij de jaarstukken aan de orde. De heer Binnendijk meldt dat Castricum overigens wel akkoord met Kaderbrief en beantwoording. Dit geldt ook voor Heiloo, zo meldt mevrouw Beens.
Mevrouw Van Gent deelt mee dat Hollands Kroon akkoord is met de Kaderbrief en niet zal instemmen met een taakstelling of bezuiniging. De heer Van der Veek sluit zich hier bij aan.
De heer Tromp geeft aan dat Bergen ook een positieve zienswijze heeft gegeven.
De heer Bijman meldt dat in Koggenland unaniem een motie is aangenomen om niet te bezuinigen.
Mevrouw Groot heeft aan dat Stede Broec in haar zienswijze bij alle GR-en een heeft aangegeven om een taakstelling op te leggen, maar geen negatieve zienswijze heeft afgegeven. De keuze voor de focuslijnen is helder.
Mevrouw Van der Ven meldt dat Hoorn akkoord is, maar wel een wens heeft om te

onderzoeken hoe de GR-en efficiënter en goedkoper kunnen werken. Na een aantal jaren is het goed hier weer eens naar te kijken gelet op de gemeentelijke financiën.
Mevrouw Konijn informeert waar Hoorn dan aan denkt, samenwerking tussen GR-en?
Mevrouw Van der Ven geeft aan dat aan alle dagelijkse besturen gevraagd wordt na te denken of en hoe het goedkoper en efficiënter kan, dit mede in verband met de tekorten op het sociaal domein waar gemeenten mee kampen.
De heer Te Grotenhuis geeft aan dat ook Drechterland vraagt om een taakstelling van 2,3%. Hij weet dat de meeste GR-en al hun uiterste best doen om efficiënt te werken.
De voorzitter geeft aan dat wat betreft de taakstelling en het efficiënter werken er ook een rekenkameronderzoek loopt waar deze vraag aan de orde komt. Dat rapport ligt nu voor ambtelijke wederhoor voor en daarna nog voor bestuurlijke wederhoor. Hij stelt voor om zodra het rapport definitief is (verwachting is mei) dit hier te bespreken.
De heer Van der Veek vindt het lastig om een discussie over taakstellingen nu te voeren, zeker nu de GGD heel druk is met andere punten die belangrijk zijn, zoals bestrijding van het coronavirus.
De heer Binnendijk voegt toe dat veel gemeenten van mening zijn dat er juist helemaal niet bezuinigd hoeft te worden. Mevrouw Van der Ven geeft aan dat haar gemeente alle GR-en vraagt om wel mee te denken.
Het algemeen bestuur besluit in meerderheid met de stemmen van Enkhuizen en Opmeer tegen om – gelet op de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het dagelijks bestuur – de Kaderbrief 2021 vast te stellen waarbij het voorstel voor bestemming van het resultaat 2019 uit de kaderbrief wordt verwijderd. Dit is inzichtelijke gemaakt in de aangepaste versie met doorhalingen en toevoegingen van tekst/cijfers.

5. Voorstel aansluiting Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties

Gemeenteraden zijn om wensen en bedenkingen gevraagd. Deze konden tot 1 maart 2020 worden ingediend. Er zijn geen wensen en bedenkingen ontvangen vanuit de gemeenteraden.
Het AB besluit om:

1. Kennis te nemen van de wensen en bedenkingen
2. Aan te sluiten bij de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties
3. De directeur van GGD Hollands Noorden te machtigen uitvoering te geven aan dit besluit

6. Moties vreemd aan de agenda

Door het AB lid van Enkhuizen, de heer Luyckx zijn een tweetal moties ingediend. Deze zijn vreemd aan de agenda. De voorzitter vraagt de heer Luyckx de moties toe te lichten.

6a. Motie inzake het Verdrag van Istanbul, registratie van geweld tegen vrouwen

De heer Luyckx geeft een korte toelichting. De raad heeft het college opgedragen om

GGD Hollands Noorden te verzoeken het verdrag uit te voeren voor wat betreft het het monitoren en verzamelen van diverse statistische gegevens.
Mevrouw Valent merkt op dat er al heel veel gebeurt. Zij vindt het er gebeurt al heel veel, belangrijk verdrag. Wat gebeurt er dan nog niet wat er in verdrag staat.
Mevrouw Konijn is zoekend hoe we er mee aan de slag moeten, met welk doel en wat levert het op.
De voorzitter vraagt mevrouw Van Gent om namens het dagelijks bestuur als portefeuillehouder Veilig Thuis te reageren op de motie. Mevrouw Van Gent geeft aan dat de concrete vraag die in de motie wordt gesteld is dat het college van Enkhuizen vraagt om voor de AB vergadering een voorstel uit te werken waarin de opdrachten uit de punten a en b van het dictum worden uitgewerkt. Zij geeft aan dat het verdrag van Istanbul al in 2016 in werking is getreden en bevat een aantal bepalingen die voor gemeente relevant zijn (VNG factsheet, 2016). Gemeenten kunnen de uitvoering van het Verdrag niet overdragen aan een GGD, wel kan GGD HN een rol vervullen bij de uitvoering van artikel 11 van het verdrag.Artikel 11 van het verdrag gaat over het verzamelen van gegevens en onderzoek: de landelijke overheid en gemeenten moeten de aanpak van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld monitoren. Ze verzamelen statistische gegevens en doen onderzoek naar de oorzaken, gevolgen, frequentie en de veroordelingspercentages. Ook stellen ze periodiek de omvang van en ontwikkelingen binnen het geweld vast. De informatie moet beschikbaar zijn voor het publiek. Het ondersteunen van onderzoek van alle vormen van geweld binnen de reikwijdte van het Verdrag is een taak van gemeenten. Het Verdrag schrijft voor dat gemeenten regelmatig onderzoeken onder de bevolking uitvoeren. De afdeling epidemiologie van GGD HN kan eventueel in opdracht van gemeenten met aanvullende financiering een dergelijk onderzoek verrichten. Het doen van dergelijk onderzoek valt niet onder de Gemeenschappelijke Regeling of de Dienstverleningsovereenkomst van Veilig Thuis, maar is een maatwerkopdracht.
De voorzitter zegt dat de vraag dus aan de orde is of er behoefte is aan een offerte voor zit onderdeel.
Mevrouw Konijn is van mening dat GGD HN de taak Veilig Thuis uitvoert zoals afgesproken in de DVO. Indien gemeenten behoefte hebben aan meer informatie dan moet dit via de bovenregionale stuurgroep worden gevraagd. Veilig Thuis heeft nu al veel werk aan het leveren van alle informatie aan de gemeenten.
De heer Van der Veek merkt op dat het mogelijk ook via de weg van het project Geweld hoort nergens thuis geregeld kan worden.
Besloten wordt om inzichtelijk te maken wat er nu zonder extra kosten al aan informatie geleverd kan worden. De motie wordt aangehouden tot dat het overzicht er is.

6b. Motie inzake het digitaal toegankelijk maken van de vergaderingen van het AB en tijdig ter beschikking stellen van agenda/terugkoppeling van besluiten

De motie gaat aldus de heer Luyckx over de vraag of de vergaderingen van GR-en

digitaal toegankelijk gemaakt kunnen worden. De heer Luyckx beseft zich ook dat dit op dit moment extra inspanning vraag van de organisatie. Mevrouw Konijn stelt voor om deze motie bij de Regietafel neer te leggen en hen te vragen hier over na te denken De heer Luyckx stelt voor om de motie hier in te trekken en voor te leggen aan de Regietafel.

7. Presentatie 'Terugblik op 2019 Veilig Thuis NHN' door Marion Verstraaten, manager Veilig Thuis NHN

Marion Verstraaten, manager Veilig Thuis geeft een presentatie waarin terug geblikt wordt op de ontwikkelingen en cijfers 2019. Na de presentatie zijn er een aantal vragen.
De heer Tromp vraagt hoe de grote roulatie in personeel verklaard kan worden.
Mevrouw Verstraaten geeft aan dat medewerkers die vertrekken toch vaak weer kiezen om echt te werken met de gezinnen, zij verlaten niet het werkveld, maar kiezen voor een rol waarbij ze meer en langer betrokken zijn bij een gezin.
De heer Luyckx informeert naar de overdracht naar wijkteam door Veilig Thuis; de wijkteams focussen op jeugd, maar vanuit Veilig Thuis is er ook andere behoefte.
Mevrouw Verstraaten geeft aan dat over het algemeen er sprake is van een warme overdracht van Veilig Thuis naar wijkteams, waarbij Veilig Thuis ook regelmatig met het wijkteam op huisbezoek gaat. Er wordt meer ingezet op de samenwerkings-afspraken. Landelijk is er een project waarbij aantal gezinnen worden gevolgd.
De voorzitter bedankt Marion Verstraaten voor haar presentatie. De presentatie van Marion wordt toegevoegd aan de stukken in ibabs.

8. Reservering nagekomen agendapunten

Er zijn geen nagekomen agendapunten

9. Rondvraag

De voorzitter vraagt of er nog punten voor de rondvraag zijn.
De heer Paulina meldt nog dat GGD Brabant zojuist heeft besloten om het Rijksvaccinatieprogramma uit te stellen. Inmiddels zijn er ook nieuwe cijfers: er zijn 121 nieuwe besmettingen waarmee het totaal op 503 komt, inmiddels is ook een vijfde persoon overleden, waarbij ook hier onderliggend lijden was.

10. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering en verzoekt de leden te blijven zitten voor een besloten vergadering. De overige aanwezigen wordt verzocht de zaal te verlaten.

Aldus ongewijzigd / gewijzigd vastgesteld d.d.

BESLUITEN- EN ACTIELIJST ALGEMEEN BESTUUR
11 maart 2020

Nr	Agendapunt	Besluit:
1	**Opening en vaststellen agenda**	De agenda conform voorstel van de voorzitter gewijzigd vastgesteld. In verband met de actualiteit wordt de presentatie over antibioticaresistentie vervangen door een presentatie over de stand van zaken Coronavirus (als punt 3c op agenda).
2	**Vaststellen verslag vergadering d.d. 27 november 2019**	Het verslag van 27 november 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.
3a	**Ingekomen stukken/stukken ter kennisname**	De ingekomen stukken en stukken ter informatie worden voor kennisgeving aangenomen.
3b	**Mededelingen**	Er wordt mededelingen gedaan over de stand van zaken van de Wvggz. De mededelingen wordt voor kennisgeving aangenomen.
3c	**Presentatie Stand van zaken Coronavirus**	De presentatie wordt toegevoegd aan de stukken.
4	**Kaderbrief 2021 GGD Hollands Noorden**	Het AB besluit om de Kaderbrief 2021 (gewijzigd) vast te stellen waarbij het voorstel voor bestemming van het resultaat 2019 uit de kaderbrief wordt verwijderd.
5	**Voorstel aansluiting Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties**	Het AB besluit om: 1. Kennis te nemen van de wensen en bedenkingen 2. Aan te sluiten bij de Werkgeversvereniging Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties 3. De directeur van GGD Hollands Noorden te machtigen uitvoering te geven aan dit besluit
6	**Moties vreemd aan de agenda**	
6a	**Motie inzake het Verdrag van Istanbul, registratie en geweld tegen vrouwen**	De motie wordt aangehouden. Er wordt in beeld gebracht welke informatie er al beschikbaar is (dit kan gelet op drukte bij GGD HN wat langer duren).
6b	**Motie inzake het digitaal toegankelijk maken van de vergaderingen van het AB en tijdig ter beschikking stellen van agenda/terugkoppeling van besluiten**	De motie wordt ingetrokken en de vraag wordt bij de Regietafel neergelegd door indiener.
7	**Presentatie 'Terugblik op 2019' door Marion Verstraaten, manager Veilig Thuis NHN**	De presentatie van Marion Verstraaten wordt toegevoegd aan de stukken in Ibabs.

8	**Reservering nagekomen agendapunten**	Er zijn geen nagekomen agendapunten.
9	**Rondvraag**	Geen bijzonderheden
10	**Sluiting**	Geen bijzonderheden
11	**Besloten vergadering na afloop om de verslagen van de besloten vergaderingen van 25-9-2019, 27-11-2019 en 18-12-2019 vast te stellen.**	Hiervan komt apart verslag.

Actielijst

Nr.	Vergadering	Actie	Afgerond / stand van zaken
1	27-11-2019	Presentatie over antibiotica resistentie in AB voorjaar 2020	AB april 2020 > verzet naar later tijdstip
2	11-3-2020	Toezending gewijzigde Kaderbrief 2021 aan gemeenten	Afgerond d.d. 18 maart 2020
3	11-3-2020	Aanmelding bij WSGO	Afgerond d.d. 20 maart 2020
4	11-3-2020	Inzichtelijk maken welke informatie er in het kader van Verdrag van Instanbul al beschikbaar is bij GGD HN en Veilig Thuis.	3e kwartaal 2020

Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur

Inleiding
In de vergadering van het dagelijks bestuur van 8 april 2020 zijn de portefeuilles verdeeld in verband met toetreding van de heer Tromp toegetreden.

De portefeuilleverdeling (vanaf 8 april 2020) is als volgt:

Portefeuille	Portefeuillehouder	Vervanger
Jeugdgezondheidszorg	Dhr. W. Bijman	Mw. E. Konijn
Kwetsbare burger	Mw. M. van der Ven	Mw. M. van Gent
Infectieziektebestrijding	Mw. E. Konijn	Mw. M. van der Ven
Veilig Thuis	Mw. M. van Gent	Dhr. W. Bijman
Financiën en bedrijfsvoering	Dhr. P. Kos	Mw. M. van Gent
Voorzitterschap	Dhr. P. Kos	Mw. M. van Gent

Afvaarding naar diverse overleggen en stichting JGZ GGD HN

Overleg	Portefeuillehouder
Bestuurlijke Adviescommissie Publieke Gezondheid (BAC PG)	Voorzitter, bij verhindering de plaatsvervangend voorzitter
Commissie Basisvoorziening en Fysieke Veiligheid	Vanuit VR NHN is aangegeven dat er drie leden vanuit GGD HN aangewezen kunnen worden, bij voorkeur vanuit iedere regio één lid. Aangewezen zijn: Mw. E. Konijn (portefeuillehouder Infectieziekenbestrijding) Mw. L. Groot (aangewezen vanuit AB) Vacature (mw. Van Gent heeft aangegeven hiermee te stoppen)
Commissie Zorg en Veiligheid	Afwisselend nemen deel: Dhr. Bijman (Portefeuillehouder Jeugdgezondheidszorg) Mw. M. van der Ven (Portefeuillehouder Kwetsbare burger) Mw. M. van Gent (Portefeuillehouder Veilig Thuis) Mw. E. Konijn NB: de inrichting en samenstelling van deze commissie worden herzien
Stuurgroep Omgevingswet	Dhr. A. Tromp
Afvaardiging vanuit DB voor overleg met stuurgroep specialistische jeugdzorg (in verband met Veilig Thuis NHN)	Dhr. Kos en mw. Konijn
Stichting Jeugdgezondheidszorg GGD Hollands Noorden	De heer Kos, voorzitter De heer Bijman, secretaris Mw. Van Gent, lid / plv voorzitter Dhr. Tromp, penningmeester

Verslag vergadering
dagelijks bestuur d.d. 22 januari 2020

Locatie:	De Hertog, Hertog Aalbrechtweg 22 te Alkmaar, zaal 0.08b
Datum/tijd overleg:	Woensdag 22 januari 2020, 9.15 tot 11.45 uur
Deelnemers:	Mw. E. Konijn, mw. M. van Gent, mw. M. van der Ven, dhr. W. Bijman, dhr. P. Kos, dhr. E.J. Paulina Voorts vanuit GGD Hollands Noorden aanwezig: dhr. M. Besteman, mw. M. Verstraaten (bij agendapunt 2)
Verhinderd:	Dhr. A. Tromp
Voorzitter:	Dhr. P. Kos
Notulist:	Mw. Y.C. Koopen

1. Opening/vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. De heer Tromp is verhinderd wegens ziekte. Om die reden wordt besloten agendapunt 5a (portefeuille-verdeling) door te schuiven naar de volgende vergadering. De vergadering stemt in met de agenda.

2. Presentatie 'Terugblik over 2019 Veilig Thuis NHN' door Marion Verstraaten, manager Veilig Thuis

Marion Verstraaten geeft een presentatie over de ontwikkelingen bij Veilig Thuis NHN in het afgelopen jaar. De presentatie van Marion wordt aan de stukken toegevoegd. Aan de hand van een aantal casussen vertelt Marion waar Veilig Thuis mee te maken heeft en hoe de samenwerking met de wijkteams verloopt. Er wordt ook stil gestaan bij de bestuurlijke aspecten en daar waar mogelijk aanpassing van beleid. Het aantal adviezen en meldingen is gestegen maar blijft wel vrijwel binnen de begrote aantallen. De cijfers worden maandag ambtelijk gedeeld met de beleidsambtenaren.
Het DB vindt het belangrijk om meer inzicht te krijgen in waar zaken stagneren en een langere doorlooptijd hebben omdat zaken mogelijk niet goed geregeld zijn. Als voorbeelden worden genoemd een persoon die niet terecht kan in crisisopvang omdat hij ook zorg nodig heeft en het Blijfhuis dat vol is. Wat moet er beschikbaar of geregeld zijn en bij wie kun je hiermee terecht. Het DB wil inzicht hierin om indien nodig richting gemeenten een signaal af te kunnen geven. Het DB besluit om het volgende maal nogmaals te agenderen en daarbij in te gaan op de punten die genoemd staan op de sheet regionale ontwikkelingen 2020. Daarbij worden toegevoegd de onderwerpen huisvesting en financiën van Veilig Thuis.

3a Vaststelling verslag DB vorige vergadering

Het verslag van 11 december 2020 wordt ongewijzigd vastgesteld.

3b Actielijst DB vorige vergadering

De actielijst wordt doorgenomen. Veel punten zijn afgehandeld.

4a Ingekomen stukken GGD breed

In NHD stond mooi artikel over 113 Suïcidepreventie. Wel is het goed om AB leden te melden dat pers mogelijk vaker aanwezig zal zijn.

4b. Mededelingen GGD breed

De directeur doet een aantal mededelingen:

- Het DB besluit om de vergaderdatum in maart te laten vervallen. Deze was gepland voor het formuleren van een bestuurlijke reactie op de zienswijzen op de Kadernota 2021 en de WSGO, maar de voorzitter stelt voor dit in een schriftelijke ronde af te doen.
- Stand van zaken Wet verplichte GGZ (Wvggz)
  In de periode t/m 16 januari 2020 zijn er 4 meldingen ontvangen: 1 uit West-Friesland, 2 uit de Kop van Noord-Holland en 1 uit regio Alkmaar. Van deze 4 meldingen is er één vanuit ouders gekomen.
  Wat betreft de hoorplicht komen er gemiddeld één crisismaatregel per dag binnen. De GGZ crisisdienst geeft aan dat ze tevreden zijn over de snelheid van het horen maar niet in alle gevallen was de cliënt in staat om gehoord te worden.
  De dienstverleningsovereenkomst kan begin volgende week worden toegezonden ter ondertekening. Alle gemeenten hebben de mogelijkheid gekregen t/m 15-01 om op het concept DVO te reageren. Veel hebben dit gedaan. De drie centrum gemeenten en de GGD hebben zoveel als mogelijk en realiseerbaar de verwerkingen verwerkt.
  Het CIP (centrum informatie beveiliging en privacy) en VWS in samenwerking met VNG zijn bezig met een handreiking op te maken rondom informatie uitwisseling. Gemeenten en GGD wachten dit eerst af om te kijken of een praktische vertaling naar een factsheet opgemaakt kan worden.
  Verder zijn er presentaties over WvGGZ door de GGD gegeven aan DNO doen op 3 locaties, komen er presentaties voor gemeenten/gemeenteraden die hier specifiek naar vragen (Texel, Bergen) en worden in maar samen met de GGZ alle 200 huisartsen en POH's voorgelicht.
  Het DB heeft behoefte aan regelmatige monitoring. Voorzitter en controller komen met een voorstel hoe dit praktisch en met welke regelmaat op te pakken.
- GGiD: nu het project verder gaat heeft directie gesproken over de rapportages. Voorstel is om de rapportagestructuur weer op te pakken met ingang van het volgende DB.
  De communicatiememo over GGiD heeft niet tot onrust geleid, meeste wethouders hebben het er informatie door gestuurd.
- Afscheidsetentje met Yolan Koster: er is in overleg met Yolan een aantal data gevonden. Deze blijken echter voor DB leden niet mogelijk. Er wordt datumprikker rondgezonden met nieuwe data.
- Risk Factory: de VR NHN is in Noord-Holland Noord naar voorbeeld van andere regio's (Twente, Limburg) bezig een Risk Factory in Noord-Holland Noord te realiseren. De Risk Factory is een veiligheidseducatiecentrum waar basisschoolleerlingen en groepen met een verhoogd risico op een interactieve wijze veiligheid bewuster worden gemaakt. In de commissie Zorg en Veiligheid is daarover gesproken. Tijdens de Tweedaagse op 14 en 15 mei van de VR wordt hier verder over gesproken. Het bestuur van de VR wil graag overleggen in hoeverre GGD Hollands Noorden ook kan worden betrokken.

4b1. Welke wethouder doet er mee en wordt ambassadeur van '30 dagen gezonder'?

Vanuit het DB zijn mw. van der Ven, mw. Van Gent en de heer Kos in ieder geval bereid om een uitdaging aan te gaan en zich aan te melden als ambassadeur. De directiesecretaris zal hun namen aan de betrokken collega van het project doorgeven. Verder worden de AB leden opgeroepen om ook ambassadeur te worden.

5. Agendapunten ter besluitvorming

5a. Portefeuilleverdeling dagelijks bestuur

Dit agendapunt wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering.

5b. Concept agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 11 maart 2020

Het DB besluit:

1. Agenda AB 11 maart 2020 vast te stellen
2. Besloten vergadering te houden i.v.m. vaststellen verslagen
3. Aan AB voorstel te doen met betrekking tot openbaar maken verslagen besloten vergaderingen.

5c. Afhandeling beslissing op bezwaar personele aangelegenheid

Het DB stemt er mee in om de voorzitter de beslissing op bezwaar personele aangelegenheid te laten afhandelen.

5d. Voorstel tot benoeming leden regionale geschillencommissie

Het dagelijks bestuur besluit:

1. Aan te sluiten bij de regionale geschillencommissie
2. Als leden en plaatsvervangende leden te benoemen:
   a. Mevrouw M.G. (Mieke) van Hal – Vink te benoemen als voorzitter;
   b. Mevrouw J. (Jacqueline) van Popering te benoemen als plaatsvervangend voorzitter;
   c. Mevrouw C.M. (Karin) Ton-Bakker te benoemen als lid namens de werkgevers;
   d. De heer T. M.C. (Theo) van Gameren te benoemen als plaatsvervangend lid namens de werkgevers;
   e. De heer W. (Wim) Jaapies te benoemen als lid namens de werknemers;
   f. De heer A.B. (Albert) Laarhoven te benoemen als plaatsvervangend lid namens de werknemers.
3. Betrokkenen te informeren
4. De benoeming in te laten gaan met terugwerkende kracht per 1 januari 2020.

6. Agendapunten ter bespreking/informatie

6a. Memo gegevensdeling

De directeur geeft een korte toelichting op de memo, waarin aantal algemene richtlijnen zijn gegeven hoe het in elkaar zit. Je ziet in loop der tijden dat er verschuiving plaatsvindt.
Vanuit DB wordt aangegeven dat er begrip is dat bijvoorbeeld privacygevoelige gegevens op facturen van de lijkschouw niet meer vermeld worden.
DB leden geven aan dat gemeenten zitten met peutermonitor VVE, waar men afspraken over wil, maar dat lukt niet omdat GGD aangeeft dat dit op basis van AVG niet kan. Dan kom je in juridische discussie.
Het DB is van mening dat het delen van gegevens over meer gaat dan het delen van gegevens tussen uitvoerende medewerkers. Het gaat ook om beleidsmatige informatie bij Veilig Thuis in het kader van het project Geweld hoort nergens thuis. Gemeenten willen onderzoek doen naar 100 casussen, maar GGD geeft aan dat hier niet aan mee gewerkt kan worden. Het DB wil graag inzicht in de reden waarom in andere regio's hiertoe wel mogelijkheden bestaan.

Aangegeven wordt dat er ook ontheffing kan worden verkregen bij Autoriteit Persoons-gegevens. De uitvoering stagneert hierdoor, daarnaast is er toezegging gedaan in de commissie Zorg en Veiligheid.
Het DB vraagt de directie om op korte termijn inzichtelijk maken of het wel kan en anders beargumenteerd waarom niet. Het betreft hier vooral de projecten Peutermonitor en Geweld hoort nergens thuis (100 casussen Veilig Thuis).

7. Commissie basisvoorzieningen en Zorg&Veiligheid, BAC PG, GGD-GHOR Nederland

Er zijn op dit moment geen stukken. Wel geeft het DB aan dat zodra de stukken worden ontvangen er behoefte is aan afstemming tussen DB leden.

8. Reservering nagekomen agendapunten

Er zijn geen nagekomen agendapunten.

9. Rondvraag en Sluiting

Mevrouw Konijn vraagt of GGD Hollands Noorden ook iets doet met klimaatadaptie. Zij vraagt de voorzitter daar eens naar te kijken of dit ook een onderwerp is om op het AB aan de orde te stellen en hiervoor spreker uit te nodigen. Er zitten ook veel gezondheidsaspecten aan. Verder zou mevrouw Konijn als portefeuillehouder infectieziektenbestrijding de AB leden meer inzicht willen geven wat er allemaal gebeurt als zich een virus zoals nu Coronavirus voordoet en wat GGD, RIVM en WHO allemaal doen als er melding komt over bijvoorbeeld een bepaald virus en welke rol bestuurders daarbij zelf hebben. Vanuit DB wordt opgemerkt dat dit ook een goed onderwerp is voor de themamiddag van het AB. Mevrouw Konijn wil heel graag betrokken worden bij de voorbereiding.
De directiesecretaris merkt op dat voor maart 2020 de evaluatie van de portefeuilles stond gepland. Besloten wordt om die, nu er een nieuwe verdeling komt, door te schuiven naar begin 2021.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

Aldus ongewijzigd vastgesteld d.d. 8 april 2020

Memo

Beste leden AB van de VR, GGD en OD,

In overleg met de voorzitter van de stuurgroep, Marjan van Kampen, en de directies is bijgaande memo opgesteld.
Onderwerp is de gevolgen van Corona voor de bestuursopdracht en programma. U zult begrijpen dat in de inzet vanuit de VR en GGD momenteel met name gericht is op de maatregelen Corona. Op dit moment worden binnen de organisaties naar oplossingen gezocht.
Kortheidshalve verwijs ik u naar de inhoud van de memo.
Mochten er n.a.v. de memo vragen zijn, graag contact opnemen met de secretaris van de stuurgroep.

Namens de stuurgroep,

P.(Peter)Verduin
programmamanager/secretaris stuurgroep

Memo

Programma n.a.v. bestuursopdracht en Corona

Aan	Leden stuurgroep implementatie Omgevingswet VR, GGD en OD
Van	Peter Verduin (programmamanager bestuursopdracht)
Onderwerp	Gevolgen van Corona voor bestuursopdracht en programma Omgevingswet
Datum	2 april 2020

Inleiding

De VR, GGD en OD hebben in 2019 vanuit de bestuursopdracht en het daaruit volgende programmaplan gewerkt aan de gezamenlijke voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet.
In drie projectteams, samengesteld uit collega's van de drie organisaties, is gewerkt aan de realisatie van het doel van het programma: klaar zijn voor de Omgevingswet zodat eenieder zijn taken kan uitvoeren vanaf 1-1-2021.

In 2019 bevonden we ons in de fase van bewustwording en verdieping. Het was voornamelijk nog een jaar van onderzoeken (taken en rollen), inventariseren (data), analyseren (processen, DSO), en experimenteren (zgn. omgevingstafels). Ook hebben we dankzij onze inspanningen meer zicht gekregen op hoe gemeenten invulling willen geven aan de taken Omgevingswet, en welke eisen zij daarin stellen aan de dienstverlening. In 2019 is ook de wetgeving verder tot stand gekomen. Daardoor is duidelijker geworden wat van de gemeenten en hun verbonden partijen wordt verwacht bij de verschillende kerninstrumenten. De landelijke voorziening van het DSO is verder ontwikkeld, waardoor we nu stappen kunnen gaan zetten richting aansluiting. Bovendien heeft de VNG een lijst gepubliceerd met zaken die gemeenten minimaal moeten regelen om voor 1 januari 2021 klaar te zijn voor de invoering van de Omgevingswet. Die lijst bepaalt in belangrijke mate onze prioritering in het programma.

In 2020 moeten de geplande inspanningen ertoe leiden dat de VR, GGD en OD - voor de inwerkingtreding van de wet per 1-1-2021 - de volgende zaken hebben gerealiseerd :

- Aangesloten zijn op het DSO en kunnen (samen)werken vanuit DSO
- Kunnen afhandelen van vergunningaanvragen en meldingen
- Kunnen leveren van advies voor (complexe) vergunningaanvragen
- Kunnen leveren van advies voor een tijdelijk omgevingsplan
- Kunnen leveren van advies voor een omgevingsvisie
- Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt tussen gemeenten en VR, GGD en OD als verbonden partijen

Afspraken binnen programma voor lopende jaar 2020

Begin 2020 heeft het programmateam, op basis van bovenstaande doelstellingen, de inspanningen voor dit jaar bepaald. We zijn inmiddels in een nieuwe fase beland waarin de Omgevingswet-taken en rollen met deelnemende gemeenten in Noord-Holland Noord worden vastgelegd en worden verankerd in de eigen organisaties. Dit is een cruciale fase van het veranderproces. Vanuit die taken en rollen moeten we per organisatie de vertaling maken naar het eigen werk, en de eigen taken en rollen. Om dit te realiseren komt het programmateam één keer in de twee weken bijeen.

We staan voor een grote opgave. Dit jaar moeten veel activiteiten plaatsvinden. Er staan veel accountgesprekken met de gemeenten afzonderlijk gepland, en ook staan er diverse netwerk- (programmamanagers) en themabijeenkomsten (specialisten) op de rol . Er moeten opleidingen gevolgd gaan worden. En zeer regelmatig doen we mee aan pilots met de gemeenten voor de zogenaamde omgevingstafel, maar ook om omgevingsplannen en/of omgevingsvisies op te stellen.
Er is bovendien een planning gemaakt om vanuit menukaarten en via een producten- en dienstencatalogus, te komen tot werkafspraken en een (financiële) vastlegging daarvan. Een lijst met vaste aanspreekpunten voor de gemeenten voor de taakuitvoering Omgevingswet staat ook op de rol.

Aansluiting op het DSO en het daarin kunnen samenwerken moeten leiden tot een gedegen uitvoering vanaf 1-1-2021. De werkprocessen voor de verschillende kerninstrumenten (visie, plan, vergunning) moeten worden afgestemd en vastgelegd. Ook staat er op de agenda dat we gemeenten een voorstel gaan doen voor het inzetten en monitoren van data (beheerd door de drie GR'en) waarmee we de

uitvoering van de Omgevingswet kunnen ondersteunen, Tot slot hebben we gepland om ieder kwartaal een nieuwsbrief uit te brengen.

Sommige van deze acties staan/stonden gepland uiterlijk 1e kwartaal op te leveren.

Corona en de gevolgen voor de inbreng van capaciteit

Eén van de randvoorwaarden om tot uitvoering van het programma te komen en de afgesproken resultaten te behalen, is dat er vanuit de drie 'GR'en voldoende menskracht ter beschikking wordt gesteld.

Vanwege de uitbraak van het Corona-virus en de daaruit voortvloeiende maatregelen, hebben de VR en GGD onlangs besloten de inzet van hun medewerkers voor het Omgevingswetprogramma tijdelijk stop te zetten. Dit omdat veel van hun medewerkers die een prominente rol hebben in de projecten voor de Omgevingswet hebben, óók een belangrijke taak uitoefenen bij het uitvoeren van de Corona maatregelen. Inzet in beide trajecten is helaas niet mogelijk.
Gezien de impact van dit Corona-virus is dit een heel begrijpelijke beslissing. Echter, deze beslissing heeft wel consequenties voor de uitvoering van het programma.

De OD van zijn kant kan wel de afgesproken inzet blijven geven aan het programma. De OD ziet juist mogelijkheden om in deze periode zijn medewerkers uit het primaire proces meer te betrekken bij de voorbereiding op de Omgevingswet. Inmiddels is tevens door de OD het aanbod gedaan voor ondersteuning qua inzet Omgevingswet aan de VR en GGD en wordt gekeken naar oplossingen. Daarnaast worden binnen de VR en GGD ook intern gezocht naar oplossingen.

De veranderende realiteit door de Corona-crisis betekent dat het programma niet geheel volgens planning kan worden uitgevoerd. We zoeken op dit moment naar oplossingen om dit zo goed mogelijk op te kunnen vangen.

Desalniettemin heeft één en ander ook consequenties voor met name de lopende afspraken die zijn gemaakt met de deelnemende gemeenten om samen klaar te zijn voor invoeringsdatum van 1-1-2021.

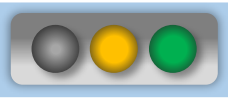
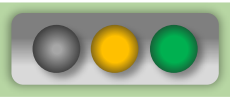
NB Inmiddels is op 1 april jl. een Kamerbrief ontvangen van minister Van Veldhoven aan de Eerste en Tweede Kamer over uitstel van de Omgevingswet (link: https://vng.nl/nieuws/inwerkingtreding-omgevingswet-vraagt-extra-tijd). Hierin worden de Corona-maatregelen genoemd als één van de redenen voor uitstel. Na overleg met de betrokken koepels volgt nadere besluitvorming en berichtgeving over de exacte duur van dit uitstel.

Vervolg

De VR, GGD en OD zullen gezamenlijk alles binnen hun vermogen doen om de in deze memo gestelde resultaten voor 1-1-2021 te behalen en te voldoen aan de zgn. minimale actielijst VNG. Ondanks het uitstel van de invoering van de wetgeving zal de aanwezige dynamiek en motivatie om tijdig klaar te zijn voor de Omgevingswet niet afnemen.

Rapportage aan DB – 8 april 2020

Ontwikkeling en Implementatie GGiD (DD JGZ) voor GGD HN

Programma GGD HN / rU / TW – ontwikkeling en levering		Project GGD HN – implementatie		Projectbegroting
				
OVERALL STATUS	**RISICO'S**	**OVERALL STATUS**	**ISSUE'S & RISICO'S**	**BUDGET**
• In de tweede helft van 2019 is tussen de drie GGD'en en de leverancier intensief overleg geweest met als resultaat een plan voor het vervolg. Dit plan van aanpak vormt een update van de oorspronkelijke planning ten aanzien van de nog resterende werkzaamheden. • Verscherpte monitoring op opleveren resultaten door leverancier. • Opstarten externe audit om robuustheid programma objectief vast te stellen. • Coöperatie GGiD U.A. opgericht. • Voorbereiden inrichten coöperatie governance, financieel en beheer. • Inregelen beveiliging en privacy beoordeling op wettelijke kaders loopt.	• Extra inzet van medewerkers bij covid-19 bestrijding geeft programmavertraging. Beheersmaatregel: programmateam is bemenst met extern personeel zonder zorgverantwoordelijkheid. Zorgverantwoordelijken worden zoveel als mogelijk ontlast. • Leverancier niet binnen gestelde planning kan leveren. Beheersmaatregel: risico is verlaagd door actieve bijsturing binnen aan-bestedingskaders door SG. • Afnemen draagvlak onder eindgebruikers door bijstellen van inhoud van het product. Beheersmaatregelen: inzetten adequate ondersteuning van gebruikers en gerichte com-municatie om verwachtingen van medewerkers bij te sturen.	• GGD HN heeft de voorkeur uitgesproken om na GGD regio Utrecht en HHD Twente het GGiD in gebruik te willen nemen. Dat betekent dat het implementatieteam momenteel aandacht kan besteden aan de benodigde optimalisatie van de huidige DD JGZ-applicatie. • De definitieve datum van ingebruikname is afhankelijk van de releaseplanning van GGiD én de planningsafstemming met GGD regio Utrecht, GGD Twente en Finalist.	• I – Er is een afhankelijkheid wat betreft de ingebruikname van GGiD met andere aspecten (extra administratieve lasten voor niet elektronisch aanleveren vaccinatiegegevens aan RIVM, noodzakelijke vervanging van huidige roostering- en planning-applicatie, gebruik maken van oude versie van mICAS). Beheersmaatregelen HN: - GGiD zo snel als mogelijk in gebruik nemen. • R – Het risico dat de inhoud van de oplevering gedeeltelijk voldoet aan de verwachtingen van de professional. Beheersmaatregelen HN: - Actieve monitoring van scope, planning en professionals informeren wat er wordt opgeleverd.	Projectbegroting 3.388 K Bijstelling vertraging 757 K Projectbegroting dec 2019 4.145 K Prognose 4.296 K Saldo -/- 151 K • De projectbegroting van GGD HN is opgebouwd uit ontwikkelings- en leveringskosten (Finalist), uit kosten voor het landelijke programmabureau en implementatiekosten. • Door de vertraging zijn naast de kosten voor ontwikkeling, beheer en hosting ook de kosten voor het programma- en implementatietraject hoger uitgevallen en is de projectbegroting aangepast. • Er wordt verwacht dat € 151 K meer zal worden uitgegeven. In de meerjarenbegroting worden deze extra kosten opgevangen.

Legenda:

Op schema

Op schema, met kleine belemmeringen cq
belemmeringen te verwachten

Belemmeringen, project kan wel door

Belemmeringen, met kans dat project vertraging oploopt

Belemmeringen, project loopt vertraging op
indien geen actie wordt ondernomen

OPLEGGER

Agendapunt	Programma van Eisen (PvE) Huisvesting JGZ 2020
Vergadering	AB 22 april 2020 (alleen beraadslaging)

Onderwerp	Voorstel Herijking PvE Huisvesting JGZ 2020
Voorstel/beslispunten	**Voorstel** Het algemeen bestuur wordt voorgesteld om: 1. In te stemmen met de herijking van het Programma van Eisen Huisvesting JGZ 2020 (PvE 2020)
Bijlage(n)	Voorstel Herijking Programma van eisen Huisvesting JGZ (PvE 2020), inclusief 4 bijlagen: 1. Overzicht wijzigingen PvE 2017 ten opzichte van 2012 2. Overzicht wijzigingen PvE 2020 ten opzichte van 2017 3. Matrix (aangepaste versie 2020) 4. Herijkte PvE Huisvesting JGZ 2020

gaat akkoord met de beslispunten	
neemt een aangepast besluit, nl.	
datum goedkeuring/vaststelling	

VOORSTEL
Herijking Programma van Eisen Huisvesting JGZ (PvE 2020)

Naam voorstel	Herijking Programma van eisen Huisvesting JGZ (PvE 2020)
Vergadering	AB 22 april 2020 (beraadslagend)
Indiener voorstel	Els Tol en Maudy Kerssens
Proceseigenaar	Mark Besteman en Ellis Abbema

1. Inleiding

Het PvE is in januari 2020 herijkt. De voorlaatste herijking vond plaats in 2017, toen is de versie van 2012 herijkt. De herijkte versie van 2017 is niet bestuurlijk vastgesteld. Wel is in 2017 tijdens de huisvestings-accountgesprekken met alle 17 gemeentes de herijking besproken. Er zijn daarbij door enkele gemeenten toevoegingen aangedragen, die vervolgens ook zijn meegenomen in de herijking.

Het DB heeft in het najaar van 2019 bij het DMT het verzoek ingediend om het in 2020 te herijken Programma van Eisen Huisvesting JGZ ter besluitvorming voor te leggen aan het bestuur.

2. Voorgeschiedenis

In de vergadering van het AB van 26 november 2014 is ingestemd om de huisvestingskosten uitvoeringslocaties van de JGZ met ingang van 1 januari 2016 aan de individuele gemeenten toe te rekenen op grond van de werkelijke kosten.
Dit is vastgelegd in het AB-besluit "Gebouwgebonden Huisvestingkosten". In het kort houdt dit besluit in dat de gemeenten de gebouwgebonden huisvestingkosten voor hun rekening nemen (o.a. huur van de locatie, algemene servicekosten, NUTS-voorzieningen, schoonmaak, afvalwerking, verzekeringen, vaccinatiekoelkasten, etc.) en dat de GGD de beheerslasten voor haar rekening neemt (de inzet van gebouwbeheerder(s) die verantwoordelijk zijn voor o.a. BHV, contractmanagement, facturatie, fysieke veiligheid gebouwen, preventief en correctief onderhoud, groot onderhoud, verantwoordelijk voor beheers situatie na oplevering van nieuwe of verbouwde locaties, etc).
Gemeenten werden na dit AB besluit mede verantwoordelijk voor de huisvesting van de JGZ locaties binnen de randvoorwaarden die aan de huisvesting van de JGZ gesteld worden. Deze randvoorwaarden zijn vastgelegd in het PvE.

3. Wijzigingen PvE 2020 ten opzichte van PvE 2017

Een overzicht van alle wijzigingen is te vinden in bijlage 1. In onderstaande wordt een deel van de wijzigingen extra toegelicht.

3.1 Status, doel en procedure afwijkingen van het PvE

In het PvE versie 2020 is een alinea toegevoegd (alinea 1.2) met een toelichting op de status, het doel en de procedure bij afwijkingen van het Programma van Eisen Huisvesting GGD NHN. Hier is o.a. de volgende tekst toegevoegd/aangepast: "*Ook zal het PvE dienstdoen als communicatie-instrument tussen opdrachtgever (gemeente), GGD en de ontwerpende en bouwende partij anderzijds. Afwijken van het PvE is alleen mogelijk indien beide partijen (zowel gemeente (opdrachtgever) als GGD) hiermee instemmen. Een afwijking van het PvE en de onderbouwing ervan worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen".*
In alinea 1.7 (Toepassing PvE) is de tekst aangepast als volgt: "*Alle in deze PvE opgenomen eisen zijn doorgaans alleen volledig te realiseren in geval van nieuwbouw. Het merendeel van de huisvestingsprojecten betreft (ver)bouw in bestaande (huur en eigendom) locaties. In bestaande bouw kunnen de eisen niet altijd worden toegepast, bijvoorbeeld wanneer het gaat om*

plafondhoogte en doorgangbreedte. Afwijken kan echter alleen na overeenstemming tussen gemeente(opdrachtgever) en GGD. Dit wordt in mondeling overleg besproken tijdens de jaarlijkse huisvesting accountgesprekken of tijdens andere relevante overlegmomenten, en schriftelijk vastgelegd. De verslaglegging van deze gesprekken wordt door beide partijen akkoord bevonden."

3.2 Externe toetsing en procedure herijking PvE

In het PvE versie 2020 is tevens een alinea toegevoegd (alinea 1.6) over de externe toetsing en de procedure van herijking van het PvE. Het PvE wordt vanaf 2020 1 x per 5 jaar te herijkt en getoetst door een externe partij met actuele expertise op het vlak van PvE's en wettelijke eisen en richtlijnen die relevant zijn in dit kader.

3.3 Wettelijke kaders en richtlijnen

In het PvE versie 2020 is een alinea toegevoegd (alinea 1.4) waarin alle wetgeving en richtlijnen die van toepassing zijn opgesomd worden. In de PvE versie 2017 stond dit nog op verschillende plekken in het document.
Tevens is de opsomming van wetgeving en richtlijnen aangepast omdat er nog enkele ontbraken en enkele niet meer van toepassing zijn. Toegevoegd is dat de actuele versies van deze wetgeving en richtlijnen van toepassing zijn. De totale opsomming luidt in de PvE versie 2020 als volgt:

- Bouwbesluit;
- Aan de wetgeving gekoppelde Nen-normen;
- Milieuwetgeving;
- NEN-ISO 7730;
- NEN 5077;
- Brandweervoorschriften;
- Eisen Nutsbedrijven;
- Veiligheidsbesluit Restgroepen (VBR) (voorschriften voor veiligheid, gezondheid en welzijn; deze voorschriften hebben o.a. betrekking op het voorkomen van ongelukken, vluchtwegen, verlichting en uitzicht naar buiten);
- Arbowetgeving, inclusief Resultaten van de RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie)-1 x per 4 jaar;
- Landelijke, wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen JGZ van het NCJ (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid), https://www.ncj.nl/richtlijnen/alle-richtlijnen/
- Rijksvaccinatieprogramma (RVP)-richtlijn Uitvoering (RIVM) https://rijksvaccinatieprogramma.nl/professionals/richtlijnen/rvp-richtlijn-uitvoering;
- Hygiënerichtlijnen voor de Jeugdgezondheidszorg van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV-RIVM) https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/jeugdgezondheidszorg;
- De Bouwstenen / Bouwadvies van de Landelijke Huisartsen Vereniging.

3.4 Onderscheid in vereiste en aanbevolen voorzieningen

Er is een duidelijk onderscheid gemaakt in vereiste een aanbevolen voorzieningen. De enkele malen voorkomende duiding "wens GGD" is verwijderd. In de oude versie stonden eisen en aanbevelingen door elkaar. Er is nu een apart hoofdstuk toegevoegd met aanbevolen voorzieningen (hoofdstuk 2). De hoofdstukken 3 t/m 6 bevatten eisen. Hoofdstuk 1 is een inleidend hoofdstuk waarin o.a. diverse kaders en uitgangspunten zijn te vinden.

3.5 Samenvatting overige wijzigingen

Hieronder staat een opsomming van de meest opvallende wijzigingen. De specificaties van alle wijzigingen zijn vermeld in bijlage 2.

- De centrale balie in de centrale hal/toegang van de JGZ locatie is uit het PvE verwijderd omdat dit niet specifiek een vereiste voorziening is voor alle JGZ locaties, maar als lokaal maatwerk beschouwd moet worden.
- Taaltechnische aanpassingen; de gebiedende wijs is vervallen en woorden als “dient” en “moet” zijn zoveel mogelijk verwijderd.
- Diverse aanpassingen in voorwaarden en voorzieningen op basis van wettelijke wijzigingen; een aantal eisen zijn aangescherpt en een aantal eisen zijn komen te vervallen. Een overzicht van deze wijzigingen is te vinden in bijlage 2.

3.6 Matrix is aangepast

De matrix is tevens aangepast op basis van alle aanpassingen in het PvE. De matrix behorend bij het PvE versie 2017 was opgebouwd uit de volgende componenten:
-wettelijke eisen
-landelijke professionele richtlijnen
-wens GGD.
De herziene matrix behorend bij het PvE versie 2020 is opgebouwd uit de volgende componenten:
-wettelijke eisen
-landelijke professionele richtlijnen
-aanbevolen voorzieningen
-landelijke hygiënerichtlijnen.
De herziene matrix is toegevoegd als bijlage 3.

4. Overzicht wijzigingen PvE 2012 ten opzichte van PvE 2017

Zoals in de inleiding vermeldt, is het PvE in 2017 herijkt ten opzichte van de versie PvE 2012. Een overzicht met alle wijzigingen in het PvE 2017 ten opzichte van PvE 2012 is te vinden in bijlage 1.

Voorstel 1 – instemmen met herijking PvE 2020 – motivatie

- Het herijkte PvE 2020 biedt een duidelijk handvat voor zowel gemeenten als GGD bij nieuwbouw, verbouw, herhuisvesting en aanpassing van bestaande bouw van JGZ locaties. Het herijkte PvE biedt voor alle partijen een duidelijkheid onderscheid in de vereiste voorzieningen en in de aanbevolen voorzieningen. Waarbij in de aanbevolen voorzieningen ruimte beschikbaar is voor, in gezamenlijkheid af te stemmen, lokaal maatwerk.
- Het herijkte PvE 2020 is op juistheid en volledigheid getoetst door een externe organisatie, deskundig op het gebied van huisvestingsadvies en bouwmanagement.

Voorstel 2 – voorstel herijkte PvE ter besluitvorming voorleggen aan het AB – motivatie

- Het PvE wordt vaak geraadpleegd. Diverse gemeenten vragen het PvE op in het kader van herhuisvesting. Soms staat de status van het PvE ter discussie. Tijdens de huisvestings-accountgesprekken geven meerdere gemeenten aan dat zij het wenselijk vinden dat het PvE bestuurlijk wordt vastgesteld.

VOORSTEL
Herijking Programma van Eisen Huisvesting JGZ (PvE 2020)

Financiële gevolgen herijking PvE

Zowel de herijking van 2017 als de herijking van 2020 hebben op zich geen financiële gevolgen. Echter, op basis van het PvE van 2012 voldoen sommige locaties in een aantal gemeenten al niet, of niet volledig, aan het PvE. Maar het herijkte PvE van 2020 brengt hierin geen verandering, in die zin dat de locaties die niet voldoen aan het PvE van 2012, ook nu niet voldoen aan het PvE van 2020. Dit is reeds bekend bij de gemeenten die dit betreft. Voor deze locaties wordt per individuele gemeente gekeken naar oplossingen.

Bijlagen

Bij dit voorstel zijn de volgende bijlagen gevoegd:
Bijlage 1: Overzicht wijzigingen PvE 2020 ten opzichte van PvE 2017
Bijlage 2: Overzicht wijzigingen PvE 2017 ten opzichte van PvE 2012
Bijlage 3: Matrix (aangepaste versie 2020)
Bijlage 4: Herijkte PvE Huisvesting JGZ 2020

BIJLAGE 1

Programma van Eisen huisvesting Jeugdgezondheidszorg GGD HN
Wijzigingen 2020 ten opzichte van 2017

§ 1.2 Toegevoegd: alinea met een toelichting op de Status en doel Programma van Eisen Huisvesting GGD NHN; met daarin o.a. de volgende tekst: "*Ook zal het PvE dienstdoen als communicatie-instrument tussen opdrachtgever (gemeente), GGD en de ontwerpende en bouwende partij anderzijds. Afwijken van het PvE is alleen mogelijk indien beide partijen (zowel gemeente (opdrachtgever) als GGD) hiermee instemmen. Een afwijking van het PvE en de onderbouwing ervan worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen".*

§ 1.4 Toegevoegd: de actuele versies van de verschillende wetgeving en richtlijnen zijn van toepassing.
Tevens de opsomming van wetgeving en richtlijnen en aangepast. De totale opsomming luidt nu als volgt:

- Bouwbesluit;
- Aan de wetgeving gekoppelde NEN-normen.
- Milieuwetgeving;
- NEN-ISO 7730;
- NEN 5077;
- Brandweervoorschriften;
- Eisen Nutsbedrijven;
- Veiligheidsbesluit Restgroepen (VBR) (voorschriften voor veiligheid, gezondheid en welzijn; De voorschriften hebben o.a. betrekking op het voorkomen van ongelukken, vluchtwegen, verlichting en uitzicht naar buiten);
- Arbowetgeving, inclusief Resultaten van de RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie)-1 x per 4 jaar;
- Landelijke, wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen JGZ van het NCJ (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid), https://www.ncj.nl/richtlijnen/alle-richtlijnen/;
- Rijksvaccinatieprogramma (RVP)-richtlijn Uitvoering (RIVM) https://rijksvaccinatieprogramma.nl/professionals/richtlijnen/rvp-richtlijn-uitvoering;
- Hygiënerichtlijnen voor de Jeugdgezondheidszorg van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV-RIVM) https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/jeugdgezondheidszorg;
- De Bouwstenen / Bouwadvies van de Landelijke Huisartsen Vereniging.

Verwijderd: Duurzaamheidseisen BREEAM-NL. Deze eisen op het gebied van duurzaamheid zijn zwaar voor een type voorziening als deze (brengt hoge kosten met zich mee). De in de PvE versie 2017 opgenomen eisen ten aanzien van duurzaamheid zijn daardoor in de PvE versie 2020 aanbevolen voorzieningen geworden en daarom verplaatst naar hoofdstuk 2. Bovendien zijn de eisen (nu aanbevolen voorzieningen) in de herijkte versie beperkt tot: minimaal energielabel A voor nieuwbouw en C voor bestaande bouw. Waar mogelijk gasloos.

§ 1.6 Toegevoegd: Het PvE wordt 1 x per 5 jaar herijkt en getoetst door een externe partij met de relevante expertise.

§ 1.7 De volgende tekst is aangepast: "*Alle in deze PvE opgenomen eisen zijn doorgaans alleen volledig te realiseren in geval van nieuwbouw. Het merendeel van de huisvestingsprojecten betreft (ver)bouw in bestaande (huur en eigendom) locaties. In bestaande bouw kunnen de eisen niet altijd worden toegepast, bijvoorbeeld wanneer het gaat om plafondhoogte en doorgangbreedte. Afwijken kan echter alleen na overeenstemming tussen gemeente(opdrachtgever) en GGD. Dit wordt besproken in de huisvesting accountgesprekken en schriftelijk vastgelegd. De verslaglegging van deze gesprekken wordt door beide partijen akkoord bevonden.*"

H.2 Toegevoegd hoofdstuk aanbevolen voorzieningen

H.3 Toegevoegd: Bij elke uitvoeringslocatie wordt een schuifdeur geplaatst die toegang geeft tot de boxenruimte, met een sensor zowel aan de buitenzijde als aan de binnenzijde op volwassenhoogte.

§ 4.2.1. Toegevoegd: De loopafstand tussen een verblijfsruimte en het dichtstbijzijnde integraal toegankelijk toilet mag nooit meer dan 75 meter bedragen.

§ 4.3.2 Toegevoegd: Kunstlicht conform NEN-EN 12464-1:2011 en NEN 3087 in het kader van de Arbo-wetgeving Verlichtingsniveau Praktijkruimte 800 lux. De verlichtingssterkte is aangepast in de praktijkruimte, van het niveau van een spreekkamer naar het niveau van een behandelkamer vanwege het feit dat hier ook medische handelingen worden verricht (Conform de Bouwstenen / Bouwadvies van de LHV, 2016).

§ 4.3.3 Toegevoegd: aanscherping van diverse eisen ten aanzien van akoestiek. Het aanscherpen van deze eisen is in lijn met de wet op de privacy en de aard van de vertrouwelijke gesprekken die kunnen plaatsvinden bij de organisatie.

§ 5.1 Gewijzigd: Voorgeschreven materialen zijn deels vervangen door eisen waaraan de materialen moeten voldoen.

§ 6.2.12 Verwijderd: Type aanduiding (type B) bij de ontruimingsinstallatie.

§ 6.2.14 Toegevoegd: Door een installateur (of installatie adviseur) dient een risicoanalyse uitgevoerd te worden te beoordelen of een bliksemafleiderinstallatie vereist is. Dit is voorgeschreven door wetgeving.

§ 6.3.2 Toegevoegd: De verwarming dient te worden uitgevoerd als lage temperatuurverwarming.
Toegevoegd: Het ontwerpen van de installatie moet geschieden overeenkomstig ISSO-publicatie nr. 53 en 57. Hier is nr. 54 gewijzigd in 51.
Toegevoegd: Bij kindvriendelijke uitvoering van verwarmingslichamen mag het rendement van de afgifte niet negatief beïnvloed worden.

§ 6.3.6 Aangepast: Luchtbehandeling ventilatievoud vergaderruimte veranderd van 3 naar 5. Reden: Bij de vergaderruimte is ook de ventilatievoud van 5 nodig om voldoende ventilatie te hebben voor het aantal mensen die in de ruimte passen.

Toegevoegd: Om te voldoen aan de eisen voor thermisch comfort van paragraaf 4.3.1 is mechanische koeling noodzakelijk. Reden: ARBO wetgeving: onverantwoord medisch handelen boven de 30 graden

BIJLAGE 2

Programma van Eisen huisvesting Jeugdgezondheidszorg GGD HN
Wijzigingen 2017 ten opzichte van 2012

3.3 EMISSIES

Toegevoegd: In ieder geval dient te worden voldaan aan de eisen voor BREEAM-NL, zoals die gelden voor de credit HEA 9 van de beoordelingsrichtlijn Nieuwbouw en Renovatie 2014 versie 2.0.

4.2.1 BEREIKBAARHEID VOOR PERSONEN

Toegevoegd: Voor alle publiekstoegankelijke ruimtes geldt dat deze toegankelijk dienen te zijn voor rolstoelgebruikers. Indien deze ruimten niet op de begane grond zijn gesitueerd dienen deze te worden ontsloten met behulp van een lift, met minimale kooiafmetingen van tenminste 1,05x1,35m.

4.3.1 THERMISCH COMFORT

Aangepast:

Berging	Minimaal 10°C (eerst geen eis)
Werkkast/patchkast	Resp. tussen 15°C en 32°C en voldoende ventilatie. (eerst geen temperatuur eis)
Repro-/postruimte	Luchtvochtigheid: minimaal 30% en maximaal 70%. (was tussen 15% en 85%) Temperatuur: minimaal 15° C en maximaal 32° C. (was minimaal 10%)
Personeelstoilet	15°C (eerst geen eis)
Cliëntentoilet	18°C (eerst geen eis)
Kinderwagenstalling	15°C (eerst geen eis)
Pantry	Toegevoegd: klimaatklasse B
	Er wordt een maximaal aantal van 125 gewogen overschrijdingsuren toegestaan.
Vergaderruimte	Toegevoegd: klimaatklasse B Er wordt een maximaal aantal van 125 gewogen overschrijdingsuren toegestaan.

4.3.2 VISUEEL COMFORT

Aangepast:

Pantry	500 lux (was 250 lux)	Direct licht
Administratieruimte voor teammedewerker	500	Direct licht; Toegevoegd: armaturen geschikt voor beeldschermwerk.

Daglichttoetreding

Toegevoegd:
Moeten de ramen zijn uitgerust met een passende en 'traploos' instelbare helderheidswering
Hinderlijke reflecties op het beeldscherm, 'minimaal conform glare control klasse 3 van EN 14501'.

4.3.3 AKOESTISCH COMFORT

Een aantal waarden zijn aangepast. Waarbij het goed om te weten is dat (bv) 35 dB een strengere eis dan 45 dB. Hoe lager de waarde, hoe minder geluid er door de installaties wordt geproduceerd.

Praktijkruimte	Spreekkamer 1, 2, 3, enz.	35 (was 45)	< 0,6 i.v.m. Ewing norm
Bijzondere ruimte	Entree	45	<1,0 (was 1,0-1,5)
	Wacht- en boxenruimte	45	<1,0 (was 1,0-1,5)
	Berging	45 (was 35)	1.0-1,5
	Werkkast/patchkast	'- (was 35)	1,0-1,5
	Repro-/postruimte	45 (was 35)	<1,0 (was 1,0-1,5)
Ondersteunende ruimte	Personeelstoilet	45	<1,0 (was 1,0-1,5)
	Cliëntentoilet	45	<1,0 (was 1,0-1,5)
	Kinderwagenstalling	45	<1,0 (was 1,0-1,5)
	Pantry	35 (was 45)	<0,8 (was 1,0-1,5)
	Vergaderruimte	35 (was 40)	< 0,8
	Archief	40	< 0,8
	Balie en wachtruimte	40	< 0,8
Kantoorruimte	Teammedewerker	35 (was 45)	< 0,8

Deze geluidseisen hebben consequenties in zowel de verbouw als nieuwbouw.

Luchtgeluidisolatie

Aangepast (andere waarde aanduiding): De volgende waarden gelden ten aanzien van de luchtgeluidisolatie van de scheidingswanden 'de volgende waarden voor het karakteristiek luchtgeluidniveauverschil DnT;a;k' volgens NEN 5077 in dB: -
tussen kantoren >39
tussen kantoor en gang >33
tussen boxenkamer en overige ruimten >39
tussen spreek- en vergaderruimten (onderling) >45
tussen spreek- en vergaderruimte en gangen >33
tussen spreekkamer 1, 2 en boxenruimte >39

Deze geluidseisen hebben consequenties in zowel de verbouw als nieuwbouw.

5.1 BOUWKUNDIGE ASPECTEN VLOER-, WAND-, RAAM- EN PLAFONDAFWERKING

Raam- en plafondafwerking

*Toegevoegd: waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Verwijderd: waarvan waardes: Geluidsabsorptie 100%, Vochtbestendigheid 95%, Overlangsgeluid 28db.

Praktijkruimte	Spreekkamer 1, 2, 3, enz.	plissés	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
Bijzondere ruimte	Entree	plissés	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Boxenruimte	plissés	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
Ondersteunende ruimte	Pantry	Afhankelijk van locatie	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Vergaderruimte	plissés	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan.
			Brandklasse A1 Kleur wit
	Balie en wachtruimte	Afhankelijk van locatie plissés	Akoestisch plafond *waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit

6.2 BOUWFYSISCHE UITGANGSPUNTEN

Luchttemperatuur

Verwijderd: In een zomersituatie mag in de verblijfsruimten een temperatuur van 28° C niet meer dan 1% van de verblijfstijd overschreden worden. Een temperatuur van 25,5° C mag niet meer dan 5% van de verblijfstijd overschreden worden. De overschrijding is maximaal 2° C (bovengrens). Om deze waardes te behalen is er een koeling nodig voor de spreekkamers, boxenkamer en kantoorruimte. De koeling is per ruimte separaat bedienbaar.

Toegevoegd: Er dient koeling te worden toegepast in de spreekkamers, boxenkamer en kantoorruimte. De koeling is per ruimte separaat bedienbaar. In de zomersituatie dient het klimaat in verblijfsruimten

te voldoen aan klimaatklasse B conform NEN-ISO 7730 (PMV +/- 0,5), waarbij een maximaal aantal gewogen overschrijdingsuren van 125 is toegestaan.

Luchtbeweging

De maximale luchtsnelheid moet voldoen aan de maximale grenswaarden volgens het Bouwbesluit. Waarbij in alle *verblijfsruimten, kantoor en boxenkamer de mogelijkheid bestaat om per ruimte 1 raam te kunnen openen of een bovenlicht.

Ventilatie

E: Alle ruimten in het gebouw dienen in voldoende mate geventileerd te worden, zo mogelijk door middel van natuurlijke ventilatie. Speciale aandacht verdient in dit verband ventilatie van opbergruimtes voor schoonmaakmaterialen en berging of werkkast waar de vaccinatiekoelkast staat. Toegevoegd: Deze dienen te worden voorzien van separate afzuiging. Verwijderd: De luchtsnelheiden in de kanalen zijn verwijderd.

Luchtbehandeling

De niet genoemde ruimten worden op natuurlijke wijze geventileerd Elke behandelruimte moet een eigen temperatuurregeling krijgen.

6.3.1 STROOMVOORZIENING

De gehele installatie dient te voldoen aan de 1010, NEN 1014 en NEN 3140.

Energievoorziening

Specifiek benoemde en voorgeschreven kabelgoten zijn er uitgehaald. Installaties moeten aan alle normen voldoen.
Inrichting voor de ICT-voorzieningen Aangepast: De pantry heeft 4 wcd i.p.v. 2.

6.3.2 VERLICHTINGSINSTALLATIE

Lichtinstallatie

Aangepast: Uit de lijst te hanteren uitgangspunten zijn de waarden voor verlichtingssterkte verwijderd. Hiervoor wordt verwezen naar 4.3.2 visueel comfort.
Aangepast: wordt: Kleurweergave index 0,8 voor kantoren, 0,9 voor spreek-/behandelkamers

Verlichtingsinstallatie

Verwijderd: De fabrikant en het type schakelmateriaal dient nader te worden bepaald.

6.3.6 ONTRUIMINGSINSTALLATIE

Verwijderd: de ontruimingsinstallatie gecombineerd wordt met een inbraakalarm. Dit mag namelijk niet.

6.4.2 VERWARMING/KOELINSTALLATIE

Verwijderd: "ontwerptechnische kwaliteitseisen voor warmwaterverwarmingsinstallaties' - 1977.

Verwijderd: de radiatoren in de ruimten hebben een thermostaatkraan ten behoeve van de naregeling.

Verwijderd: Jaga type: tempo met aansluitset en een thermostaatknop wit (merk van de verwarmingslichamen).

6.4.3 WATERAANVOERINSTALLATIE

De tapwatervoorziening dient te voldoen aan de eisen voor legionellapreventie, waarbij het aantal beheersmaatregelen in het legionellabeheersplan tot een minimum dient te worden beperkt.

6.4.6 LUCHTBEHANDELING

Eisen ten aanzien van de luchthoeveelheden:
Aangepast: Pantry: 3-voudig (dit was 50 m3/uur)

Noot: Afwijken van het PVE altijd in gezamenlijk overleg tussen GGD en gemeentes

	Wettelijke eisen				
	Landelijke professionele richtlijnen				
	Aanbevolen voorzieningen				
	Landelijke hygienerichtlijnen				
	Type	**Praktijkruimte**			
	Soort	**Spreekruimte 1**	**Spreekruimte 2**	**Spreekruimte 3**	**Spreekruimte 4**
Ruimtelijk	NVO	24 m²	24 m²	24 m²	24 m²
	Min. maten	6 m (l)	6 m (l)		
	Relaties	- Direct verbonden met boxenruimte. - Direct verbonden met Spreekruimte 2.	- Direct verbonden met boxenruimte. - Direct verbonden met Spreekruimte 1.	- Deur naar spreekruimte 4	- Deur naar spreekruimte 3
	Aanvullend	- Plaats voor een kast en aansluitpunt voor visuskaart. - Spreekruimte 1 is verbonden via een deur met spreekruimte 2.	- Plaats voor een kast en aansluitpunt voor visuskaart. - Spreekruimte 1 is verbonden via een deur met spreekruimte 2.	- Spreekruimte voor het voeren van een gesprek met cliënt.	- Spreekruimte voor het voeren van een gesprek met cliënt.
Technisch	Temperatuur	De temperatuur moet tussen de 22° C en 24° C liggen (dit is 23 +/- 1° C). Het luchttemperatuurverschil tussen 1,1 en 0,1 m/s boven de vloer (niveau van het hoofd en niveau van de enkels in zittende toestand) moet kleiner zijn dan 3° C.	Zie spreekkamer 1	Zie spreekkamer 1	Zie spreekkamer 1
	Ventilatie, conform paragraaf 6.3.6 en minimaal:	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak
	Luchtkwaliteit	De gemiddelde luchtsnelheid moet kleiner zijn dan 0,15 m/s. De stralingsassymetrie tengevolge van ramen of andere koude verticale oppervlakken moet kleiner zijn dan 10° C (ten opzichte van een klein verticaal vlak, 0,6 m boven vloer).	Zie spreekkamer 1	Zie spreekkamer 1	Zie spreekkamer 1
	Daglichttoetreding	Daglichttoetreding	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Lichtsterkte (Lux)	800	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Aanvullende verlichting	Visuslicht en indirect licht (geen sensoren toepassen)	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Geluidsniveau in dB (A) <	<35	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Nagalmtijd in sec.	< 0,6 i.v.m. Eeing norm	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Geluidsisolatie tussen ruimtes (DnT;a;k in dB):	- tussen spreek- en vergaderruimten (onderling) >45 - tussen spreek- en vergaderruimte en gangen >36 - tussen spreekkamer 1, 2 en boxenruimte >39	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Specifieke aansluitingen* *Bovenop algemene aansluitngen en wifi in gehele gebouw	- 2 x Data (per werkplek) - 4 x WCD (per werkplek)	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
Bouwkundig	Vloerafwerking	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Wandafwerking	Scanbehang met gladde afneembare coating.	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Plafondafwerking	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
	Raamafwerking	Plissés	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1
Inrichti	Inrichting van ruimte maatwerk	- Wastafels	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1

	Wettelijke eisen							
	Landelijke professionele richtlijnen							
	Aanbevolen voorzieningen							
	Landelijke hygienerichtlijnen							
	Type	**Ondersteunende ruimte**						**Algemeen**
	Soort	**Toiletten**	**Toilet bij boxenruimte**	**Kinderwagenstalling**	**Pantry**	**Vergaderruimte**	**Kantoorruimte**	
	NVO	7 m²	3 m²	8 m²	20 m²	25 m²	28 m²	
	Min. maten							
Ruimtelijk	Relaties		Zie Boxenruimte	Zie Boxenruimte				- Het gebouw is goed zichtbaar en als GGD gebouw duidelijk en goed herkenbaar.
	Aanvullend	- Met invalidentoilet		- Voor max. 6 kinderwagens van elk ca. 75 x 100 cm.	- Plaatsen keukenblok. Eventueel in combinatie met vergaderruimte.	- Ruimte voor teamvergadering en cursusruimte	- Maximaal 3 werkplekken met een bureau, stoel, kastje per medewerker.	
Technisch	Temperatuur	15°	18°	15°	Temperatuur ca. 20° C. De thermische behaaglijkheid in kantoorruimten e.d. moet voldoen aan de aanbevelingen uit bijlage A van NEN-ISO 7730, klimaatklasse B, t.w.: - 0,5 < PMV < + 0,5. In die situatie zal - zo is uit onderzoek gebleken - meer dan 80% van de aanwezigen zich thermisch behaaglijk voelen. Bij de genoemde PMV hoort het activiteitenniveau voor kantoorwerk (lichte, hoofdzakelijk zittende activiteit) van 1,2 met de thermische weerstand van de kleding kan worden gesteld op 1 clo in de wintersituatie en 0,5 clo in de zomersituatie. Er wordt een maximaal aantal van 125 gewogen overschrijdingsuren toegestaan.	Temperatuur ca. 20° C. De thermische behaaglijkheid in kantoorruimten e.d. moet voldoen aan de aanbevelingen uit bijlage A van NEN-ISO 7730, klimaatklasse B, t.w.: - 0,5 < PMV < + 0,5. In die situatie zal - zo is uit onderzoek gebleken - meer dan 80% van de aanwezigen zich thermisch behaaglijk voelen. Bij de genoemde PMV hoort het activiteitenniveau voor kantoorwerk (lichte, hoofdzakelijk zittende activiteit) van 1,2 met de thermische weerstand van de kleding kan worden gesteld op 1 clo in de wintersituatie en 0,5 clo in de zomersituatie. Er wordt een maximaal aantal van 125 gewogen overschrijdingsuren toegestaan.	Zie vergaderruimte	Bedienbaarheid door medewerkers en plaats thermostaat in de bovengenoemde ruimtes en mechanische ventilatie schakelaars zo mogelijk in de berging van de wacht- / boxenruimte.
	Ventilatie, conform paragraaf 6.3.6 en minimaal:	7 dm3/s/m2 vloeroppervlak	7 dm3/s/m2 vloeroppervlak		14 dm3/s/m2 vloeroppervlak	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak	3,2 dm3/s/m2 vloeroppervlak	
	Luchtkwaliteit							In het gehele gebouw, met uitzondering van een nader aantal te noemen ruimten, kan een relatieve vochtigheid worden aangehouden van 30-70%.
	Daglichttoetreding	Zie berging	Zie Berging	Zie Berging	Zie Berging	Daglichttoetreding	Daglichttoetreding	
	Lichtsterkte (Lux)	250	250	250	500	500	500	Bij voorkeur gebruik van LED
	Aanvullende verlichting	Direct licht	Direct licht	Direct licht	Direct licht	Direct licht	Direct licht; armaturen geschikt voor beeldschermwerk.	
	Geluidsniveau in dB (A) <	<45	<45	<45	<35	<35	<35	
	Nagalmtijd in sec.	< 1,0	< 1,0	< 1,0	< 0,8	< 0,8	< 0,8	
	Geluidsisolatie tussen ruimtes (DnT;a;k in dB):					- tussen spreek- en vergaderruimten (onderling) >45 - tussen spreek- en vergaderruimte en gangen >45	- tussen kantoren >39. - tussen kantoor en gang >33	- tussen kantoren >39. - tussen kantoor en gang >33 - tussen boxenkamer en overige ruimten >39 - tussen spreek- en vergaderruimten (onderling) >45 - tussen spreek- en vergaderruimte en gangen >36 - tussen spreekkamer 1, 2 en boxenruimte >39
	Specifieke aansluitingen* *Bovenop algemene aansluitngen en wifi in gehele gebouw				- 2 x Data* - 4 x WCD* *Indien deze ruimte ook als vergaderruimte gebruikt wordt.	- 2 x Data - 4 x WCD	- 2 x Data (per werkplek) - 4 x WCD (per werkplek)	- Alle bekabeling volledig afgemonteerd en genummerd op patchpaneel. - GGD moet toegang tot het ISRA punt hebben. - Minimaal CAT 6 bekabeling toepassen. - Afwerking van bekabeling, gescheiden van de stroomkabel - Stroom en netwerkaansluitingen in de buurt van de bureau's zodat lange kabels vermeden worden.
Bouwkundig	Vloerafwerking	Gietvloer	Gietvloer	Tegelwerk of gietvloer	Tegelwerk of gietvloer	Tegelwerk of gietvloer	Marmoleum waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	
	Wandafwerking	Tegelwerk tot min. 1.30 m, daarboven fijnspuitwerk.	Tegelwerk tot min. 1.30 m.	Gladde, afneembare laklaag aanbrengen i.v.m. kinderwagens en of stootplaat.	Fijn spuitwerk.	Scanbehang	Scanbehang	
	Plafondafwerking	Standaard systeemplafond, kleur wit.	Standaard systeemplafond, kleur wit.		Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Minimale vrije hoogte afgewerkte vloer en plafond bedraagt 2,6m en ter plaatste van doorgang 2,3m (bouwbesluit).
	Raamafwerking	Geen	Geen		Afhankelijk van locatie	Plissés	Plissés	
Inrichti	Inrichting van ruimte maatwerk							

	Wettelijke eisen						
	Landelijke professionele richtlijnen						
	Aanbevolen voorzieningen						
	Landelijke hygienerichtlijnen						
	Type	**Bijzondere ruimte**					
	Soort	**Entree**	**Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)**	**Wachtruimte 4-18 jaar**	**Berging**	**Technische ruimte**	**Werkkast**
Ruimtelijk	NVO	6 m²	40 m²	6 m²	6 m²	5 m²	5 m²
	Min. maten		40 m²	6 m²	6 m²	5 m²	5 m²
	Relaties		- Zie spreekruimte 1 en 2. - Direct verbonden met cliententoilet. - In de buurt van de Kinderwagenstalling - is visueel verbonden met de wachtruimte (wens)	- Zie spreekruimte 1 en 2. - Direct verbonden met cliententoilet.			
	Aanvullend		- Min. 50 m² bij gebruik voor zwangerschapsgym.		- Plaatsing vaccinkoelkast met alarmering voorzien van voldoende ventilatie.	- Evt. in combinatie met de technische installaties.	- Afhankelijk van apparatuur
Techisch	Temperatuur	De temperatuur moet tussen de 20° C en 22° C liggen (dit is 21 +/- 1° C). Het luchttemperatuurverschil tussen 1,1 en 0,1 m/s boven de vloer (niveau van het hoofd en niveau van de enkels in zittende toestand) moet kleiner zijn dan 3° C.	De temperatuur moet tussen de 22° C en 24° C liggen (dit is 23 +/- 1° C). Bij andere activiteiten ca. 19° C. Het luchttemperatuurverschil tussen 1,1 en 0,1 m/s boven de vloer (niveau van het hoofd en niveau van de enkels in zittende toestand) moet kleiner zijn dan 3° C.	De temperatuur moet tussen de 22° C en 24° C liggen (dit is 23 +/- 1° C). Bij andere activiteiten ca. 19° C. Het luchttemperatuurverschil tussen 1,1 en 0,1 m/s boven de vloer (niveau van het hoofd en niveau van de enkels in zittende toestand) moet kleiner zijn dan 3° C.	Minimaal 10° C	Resp. tussen 15°C en 32°C	Minimaal 10° C
	Ventilatie, conform paragraaf 6.3.6 en minimaal:				7 dm3/s	7 dm3/s	7 dm3/s
	Luchtkwaliteit	De gemiddelde luchtsnelheid moet kleiner zijn dan 0,15 m/s. De stralingsassymetrie tengevolge van ramen of andere koude verticale oppervlakken moet kleiner zijn dan 10° C (ten opzichte van een klein verticaal vlak, 0,6 m boven vloer).	De gemiddelde luchtsnelheid moet kleiner zijn dan 0,15 m/s. De stralingsassymetrie tengevolge van ramen of andere koude verticale oppervlakken moet kleiner zijn dan 10° C (ten opzichte van een klein verticaal vlak, 0,6 m boven vloer).	De gemiddelde luchtsnelheid moet kleiner zijn dan 0,15 m/s. De stralingsassymetrie tengevolge van ramen of andere koude verticale oppervlakken moet kleiner zijn dan 10° C (ten opzichte van een klein verticaal vlak, 0,6 m boven vloer).		Voldoende ventilatie	Voldoende ventilatie
	Daglichttoetreding	Daglichttoetreding	Daglichttoetreding	Daglichttoetreding	Geen daglichttoetreding nodig	Zie berging	Zie berging
	Lichtsterkte (Lux)	250	500	500	250	250	250
	Aanvullende verlichting	Direct licht	Dimlicht/indirect licht (geen sensoren toepassen)	Dimlicht/indirect licht (geen sensoren toepassen)	Direct licht	Direct licht	Direct licht
	Geluidsniveau in dB (A) <	<45	<45	<45	<45	<45	< 45
	Nagalmtijd in sec.	< 1,0	< 1,0	< 1,0	1,0 - 1,5	1,0 - 1,5	1,0 - 1,5
	Geluidsisolatie tussen ruimtes (DnT;a;k in dB):		- tussen boxenkamer en overige ruimten >39 - tussen spreekkamer 1, 2 en boxenruimte >39				
	Specifieke aansluitingen* *Bovenop algemene aansluitngen en wifi in gehele gebouw		- 2 x Data (per werkplek) - 4 x WCD (per werkplek)	- 2 x Data (per werkplek) - 4 x WCD (per werkplek)	- 2 x Data* - 2 x WCD *Alleen indien vaccinkoelkast met alarmering hier geplaatst wordt		
Bouwkundig	Vloerafwerking	Schoonloopmat	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Zie spreekruimte 1	Gietvloer	Tegelwerk of gietvloer
	Wandafwerking	Stoot- en slijtvast	Scanbehang met gladde afneembare coating.	Scanbehang met gladde afneembare coating.	Fijnspuitwerk	Stoot- en slijtvast, afwasbaar en glad.	Stoot- en slijtvast, afwasbaar en glad. Tegelwerk tot min. 1.30 m, daarboven fijnspuitwerk.
	Plafondafwerking	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit.	Standaard systeemplafond, kleur wit.	Standaard systeemplafond, kleur wit.	Standaard systeemplafond, kleur wit.
	Raamafwerking	Plissés	Plissés	Plissés	Indien van toepassing	Indien van toepassing	Geen
Inricht	Inrichting van ruimte maatwerk		- Wastafels - Aankleedmeubel				

PvE

Huisvesting Uitvoeringslocaties Jeugdgezondheidszorg

GGD Hollands Noorden

Versie 2.1 4 maart 2020

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	PROGRAMMA VAN EISEN HUISVESTING GGD HN (PVE)	4
1.2	STATUS EN DOEL PROGRAMMA VAN EISEN HUISVESTING GGD HN	4
1.3	OPBOUW PVE	4
1.4	WETGEVING EN RICHTLIJNEN	4
1.5	GEMEENTELIJKE VERORDENINGEN	5
1.6	EXTERNE TOETSING EN PROCEDURE HERIJKING PVE	5
1.7	TOEPASSING PVE	5
2	AANBEVOLEN VOORZIENINGEN	6
2.1	AANBEVOLEN VOORZIENINGEN IN HET GEBOUW	6
2.2	AANBEVOLEN VOORZIENINGEN IN DE DIRECTE OMGEVING	6
3	RUIMTELIJKE EISEN	7
4	KWALITATIEVE EISEN	9
4.1	TOEGANKELIJKHEID	9
4.2	BOUWFISISCHE UITGANGSPUNTEN	9
4.2.1	BINNENKLIMAAT	9
4.2.2	VISUEEL COMFORT	11
4.2.3	AKOESTISCH COMFORT	12
4.3	BRANDVEILIDHEID	92
5	BOUWTECHNISCHE EISEN	133
5.1	BOUWKUNDIGE ASPECTEN VLOER-, WAND-, RAAM- EN PLAFONDAFWERKING	133
5.2	INRICHTING VAN RUIMTEN: MAATWERK	155
6	TECHNISCHE EISEN	166
6.1	ALGEMEEN	166
6.2	ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIES	166
6.2.1	STROOMVOORZIENING	116
6.2.2	ENERGIEVOORZIENING	166
6.2.3	VERDEELINRICHTING	166

6.2.4 AANSLUITPUNTEN ELEKTRA 177

6.2.5 NOODSTROOMVOORZIENING 177

6.2.6 KABEL- EN LEIDINGGOTEN 177

6.2.7 INRICHTING VOOR DE ICT-VOORZIENINGEN 188

6.2.8 VERLICHTINGSINSTALLATIE 19

6.2.9 COMMUNICATIE-INSTALLATIE 200

6.2.10 INBRAAKDETECTIE-INSTALLATIE 200

6.2.11 BRANDMELDINSTALLATIE 200

6.2.12 ONTRUIMINGSINSTALLATIE 21

6.2.13 STORINGSIGNALERINGSINSTALLATIE 211

6.2.14 OVERSPANNINGS- EN BLIKSEMAFLEIDERINSTALLATIE 211

6.3 WERKTUIGBOUWKUNDIGE INSTALLATIES 211

6.3.1 BEREKENINGEN 211

6.3.2 VERWARMING/KOELINSTALLATIE 222

6.3.3 WATERAANVOERINSTALLATIE 222

6.3.4 SANITAIRE TOESTELLEN 233

6.3.5 GASVOORZIENINGINSTALLATIE 233

6.3.6 LUCHTBEHANDELING 233

6.3.7 WATERAFVOERINSTALLATIES 244

6.3.8 BRANDBLUSVOORZIENINGEN 244

1 INLEIDING

1.1 Programma van Eisen Huisvesting GGD HN (PvE)

Elke gemeente heeft vanuit de centrale overheid een of meerdere uitvoeringslocaties ten behoeve van de Jeugdgezondheidszorg. Een uitvoeringslocatie is vaak een samenwerkingsverband met andere kernpartners gerelateerd aan Jeugdgezondheidszorg. De samenwerking heeft als doel een optimale gezonde en evenwichtige ontwikkeling te realiseren voor alle kinderen en jeugdigen in een gemeente. De doelgroep is de preconceptie fase tot 18+ jaar. Het aanbod van de JGZ bestaat globaal uit:
Zorg aan zwangeren en mensen met kinderwens, uitvoeren van preventieve algemene jeugdgezondheidszorg (o.a. persoonlijke contactmomenten op consultatiebureau c.q. JGZ locatie en inloopspreekuur), uitvoeren opvoed- en opgroei-ondersteunende preventieprogramma's, geven themabijeenkomsten en groepsvoorlichting (cursussen), samenwerkings- en casusoverleg met ketenpartners en uitvoeren Rijksvaccinatieprogramma.

1.2 Status en doel Programma van Eisen Huisvesting GGD HN

Het Programma van Eisen (verder te noemen PvE) biedt een handvat aan gemeenten om een uitvoeringslocatie te realiseren. Het PvE is gebaseerd op de geldende wettelijke normen / eisen en de landelijke richtlijnen die in dit kader relevant zijn.
Het PvE dient tevens als uitgangspunt voor de planontwikkeling en als toetsingskader voor de kwaliteitsbeheersing in de diverse stadia van het ontwerpproces, inclusief de uitvoeringsfasen. Aan de hand van het PvE worden tussen- en eindresultaten tijdens de ontwerp- en uitvoeringsfasen getoetst. De toetsingsresultaten van de ontwerpfasen worden vastgelegd en verwerkt in een fasedocument.
Het PvE zal ook dienstdoen als communicate-instrument tussen opdrachtgever (gemeente), GGD en de ontwerpende en bouwende partij anderzijds. Afwijken van het PvE is alleen mogelijk indien beide partijen (zowel gemeente (opdrachtgever) als GGD) hiermee instemmen. Een afwijking van het PvE en de onderbouwing ervan wordt schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen.

1.3 Opbouw PvE

Dit PvE is als volgt opgebouwd: in de inleiding zijn de algemene uitgangspunten benoemd zoals status en doel van het PvE, de (wettelijke) eisen en richtlijnen op basis waarmee dit PvE is opgesteld en de wijze waarop dit PvE wordt toegepast. Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de aanbevolen voorzieningen in en rond het gebouw. In hoofdstuk 3 zijn de ruimtelijke eisen geformuleerd, waarin per type ruimte de minimale omvang en de onderlinge relaties zijn aangegeven. In hoofdstuk 4 zijn kwalitatieve eisen als bereikbaarheid, bouwfysische eisen zoals thermisch, visueel en akoustiek en eisen ten aanzien van emissies en brandveiligheid. Hoofdstuk 5 geeft de bouwtechnische eisen aan en hoofdstuk 6 de eisen aan de installaties.

1.4 Wetgeving en richtlijnen

Van toepassing zijn onder andere de actuele versies van:

- Bouwbesluit;
- Aan de wetgeving gekoppelde NEN-normen.
- Milieuwetgeving;
- NEN-ISO 7730;
- NEN 5077;
- Brandweervoorschriften;
- Eisen Nutsbedrijven;
- Veiligheidsbesluit Restgroepen (VBR) (voorschriften voor veiligheid, gezondheid en welzijn; deze voorschriften hebben o.a. betrekking op het voorkomen van ongelukken, vluchtwegen, verlichting en uitzicht naar buiten);
- Arbowetgeving, inclusief Resultaten van de RIE (Risico Inventarisatie en Evaluatie)-1 x per 4 jaar;
- Landelijke, wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen JGZ van het NCJ (Nederlands Centrum Jeugdgezondheid), https://www.ncj.nl/richtlijnen/alle-richtlijnen/
- Rijksvaccinatieprogramma (RVP)-richtlijn Uitvoering (RIVM) https://rijksvaccinatieprogramma.nl/professionals/richtlijnen/rvp-richtlijn-uitvoering ;
- Hygiënerichtlijnen voor de Jeugdgezondheidszorg van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV-RIVM) https://www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/jeugdgezondheidszorg ;
- De Bouwstenen / Bouwadvies van de Landelijke Huisartsen Vereniging

1.5 Gemeentelijke verordeningen

Afstemming vindt plaats met overheid over:

- Bestemmingsplan;
- Omgevingsvergunning;
- Milieuvergunningen;
- Overige vergunningen en procedures.

1.6 Externe toetsing en procedure herijking PvE

Dit PvE is getoetst door een externe partij met relevante en actuele expertise op het vlak van PvE's en (wettelijke) eisen en richtlijnen die relevant zijn in dit kader. Het PvE wordt 1 x per 5 jaar te herijkt en wederom getoetst door een externe partij met de relevante expertise.

1.7 Toepassing PvE

Alle in deze PvE opgenomen eisen zijn doorgaans alleen volledig te realiseren in geval van nieuwbouw. Het merendeel van de huisvestingsprojecten betreft (ver)bouw in bestaande (huur en eigendom) locaties. In bestaande bouw kunnen de eisen niet altijd worden toegepast, bijvoorbeeld wanneer het gaat om plafondhoogte en doorgangbreedte.
Afwijken kan echter alleen na overeenstemming tussen gemeente(opdrachtgever) en GGD. Dit wordt in mondeling overleg besproken tijdens de jaarlijkse huisvesting accountgesprekken of tijdens andere relevante overlegmomenten, en schriftelijk vastgelegd. De verslaglegging van deze gesprekken wordt door beide partijen akkoord bevonden

2 AANBEVOLEN VOORZIENINGEN

Bij de aanbevolen voorzieningen wordt onderscheid gemaakt in:
- voorzieningen in het gebouw
- voorzieningen in de directe omgeving.

2.1 Aanbevolen voorzieningen in het gebouw

Uitgaande van wisselende functies op verschillende tijdstippen kunnen met de voorgestelde inrichting de beschikbare ruimten optimaal worden benut. Verder wordt het volgende aanbevolen:

- Duurzaamheidsbeleid: ledverlichting, zonnepanelen, minimaal energielabel A voor nieuwbouw en C voor bestaande bouw. Waar mogelijk gasloos, zie voor specificatie gas paragraaf 6.3.5
- Het gebouw is aan de buitenkant herkenbaar als locatie waar de jeugdgezondheidszorg is gehuisvest.
- De bezoeker kan eenmaal binnen het gebouw de jeugdgezondheidszorg gemakkelijk vinden.
- Er is een logische en veilige routing naar het gebouw toe.
- Er zijn voldoende parkeermogelijkheden met voldoende verlichting.
- Voor bezoekers de stevige fietsenstandaards in verband met gemakkelijk en veilig in en uittillen van kinderen uit kinderzitjes op de fietsen.
- De hoofdentree is uitgerust met een schuifdeur op een sensor, zodat ouders makkelijk met hun kinderwagen naar binnen kunnen komen.
- Het gebouw bestaat uit een deel welke toegankelijk is voor personeel en een deel welke toegankelijk is voor personeel en bezoekers. De routing voor personeel, bezoekers en de diverse processen zijn logisch en helder en zoveel mogelijk gescheiden van elkaar.
- In alle gebouwen geldt een algeheel rookverbod. Het wettelijk rookverbod geldt alleen voor openbare gebouwen, en soms is de locatie onderdeel van een bedrijfsverzamelpand.
- Elke behandelruimte heeft een eigen temperatuurregeling met een instelbaarheid van +/- 3K, deze wordt geplaatst nabij de onderzoekstafel.
- Automatisch dimbare verlichting wordt toegepast waar dit vanuit het gebruik van het gebouw is gewenst, ofwel wanneer dit uit oogpunt van de energieprestatie van het gebouw wenselijk is.

2.2 Aanbevolen voorzieningen in de directe omgeving

Om de aanloop naar JGZ faciliteiten en diensten op de uitvoeringslocatie te stimuleren zijn de volgende voorzieningen in de omgeving wenselijk: (deze lijst is niet uitputtend)

- Restaurant/cafetaria
- Winkels
- Speelotheek
- Puberontmoetingsplek
- School
- Bibliotheek
- Gezondheidscentrum

3 RUIMTELIJKE EISEN

Op alle JGZ-locaties zijn diverse ruimten aanwezig.
De volgende type ruimten zijn te onderscheiden:
- Praktijkruimten (spreekruimten)
- Bijzondere ruimten (entree, boxenruimte, wachtruimte, berging, technische ruimte en werkkast)
- Ondersteunende ruimten (toiletten, kinderwagenstalling, pantry, vergaderruimte en kantoorruimte)

Bijzondere ruimte - Boxenruimte

Wanneer de bezoekers het gebouw betreden, kunnen de kinderwagens worden gestald in een daarvoor aangewezen kinderwagenstalling.
De boxenruimte voor de kinderen van 0-4 jaar is gescheiden van de wachtruimte voor de kinderen 4-18 jaar. In de boxenruimte bevindt zich het aankleedmeubel voor het omkleden van het kind. De boxenruimte fungeert tevens als wachtruimte voor de kinderen en ouders van 0-4 jaar.
De plaats van de CB-assistente (0-4 jaar) is zodanig gesitueerd dat deze zicht heeft op (de entree van) de boxenruimte, op het aankleedmeubel en de beide spreekkamers.
Indien de boxenruimte met regelmaat zal worden gebruikt voor groepsvaccinaties, diverse soorten cursussen en themabijeenkomsten, zal bij de inrichting specifiek rekening gehouden worden met de hiervoor benodigde m2 (hiervoor is het nodig om 50 m² netto vrije ruimte te krijgen).
Bij elke uitvoeringslocatie wordt een schuifdeur geplaatst die toegang geeft tot de boxenruimte, met een sensor zowel aan de buitenzijde als aan de binnenzijde op volwassenhoogte (dit voor de veiligheid dat kinderen niet steeds op de knop drukken en ook niet weglopen). De schuifdeur wordt zodanig geplaatst dat de kinderwagenstalling te allen tijde aan de buitenzijde staat opgesteld (in verband met de hygiëne).
Dit heeft tot gevolg dat zuigelingen op de hand naar binnen worden gedragen, vaak met nog een peuter waardoor het open van een gewone deur hier geen optie is.

Onderstaand een voorbeeldberekening

Type ruimte	Soort ruimte, (aantal varieert op basis van aantal 0-18 jarigen binnen de gemeente / postbodegebieden	Indicatie netto vloeroppervlak (m²) Nen-norm 1824	Min. maten (l x b) (m)	Aanvullende gegevens
Praktijkruimte	Spreekruimte 1 (0-4 jaar)	24	6 m (l)	Spreekruimte 1 is verbonden via een deur met spreekruimte 2 en de boxenruimte.
	Spreekruimte 2 (0-4 jaar)	24	6 m (l)	Spreekruimte 2 is verbonden via een deur met spreekruimte 1 en de boxenruimte
	Spreekruimte 3 (4-18 jaar)	24	6 m (l)	Spreekruimte 3 is verbonden via een deur met spreekruimte 4
	Spreekruimte 4 (4-18 jaar)	24	6 m (l)	Spreekruimte 4 is verbonden via een deur met spreekruimte 3
Bijzondere ruimte	Entree	6		
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	40	40	Boxenruimte en spreekruimte 1 en 2 staan in een directe relatie met elkaar 50 m² bij gebruik voor cursussen
	Wachtruimte 4-18 jaar	6	6	In de nabijheid van spreekruimte 3 en 4
	Berging	6	6	Plaatsing vaccinkoelkast met alarmering voorzien van voldoende ventilatie. In combinatie met opslag van verpleegkundige artikelen.
	Technische ruimte	5	5	Patchkast, printer, hardware.
	Werkkast	5	5	Uitstortgootsteen en werkkaar en opslag schoonmaakmiddelen
Ondersteunende ruimte	Toiletten	7	7	Personeels- en clienttoiletten incl. MIVA-toilet (invalidentoilet).
	Toilet	3	3	In de boxenruimte
	Kinderwagenstalling	8	8	Voor max. 6 kinderwagens van elk ca. 75 x 100 cm. In de buurt van de boxenruimte
	Pantry	20	20	Plaatsen keukenblok. Eventueel in combinatie met vergaderruimte.
	Vergaderruimte	25	25	Ruimte voor overleggen (intern en extern)
	Kantoorruimte	28 (4 werkplekken)	28	Grootte en aantal werkplekken afhankelijk van aantal consulten
Totaal aantal m²		255 m² netto		

4 KWALITATIEVE EISEN

In dit hoofdstuk zijn de kwalitatieve eisen voor de huisvesting vastgelegd. Daarbij is een onderverdeling gemaakt naar verschillende kwaliteitsaspecten.

4.1 Toegankelijkheid

Ten behoeve van de publiekstoegankelijkheid is de hoofd-entree van de JGZ uitvoeringslocatie op een logische en aantrekkelijke plek gesitueerd, gelet op de normen voor Geboden Toegang conform Nen-norm 1814.
Tevens dient bij de keuze van plaats en aantal toegangen gelet te worden op de beheersbaarheid van de beveiliging. Met betrekking tot de vluchtwegen/nooduitgangen dient de huisvesting te voldoen aan de eisen van het vigerende bouwbesluit. Voor alle publiekstoegankelijke ruimten geldt dat deze toegankelijk dienen te zijn voor rolstoelgebruikers. Indien deze ruimten niet op de begane grond zijn gesitueerd dienen deze te worden ontsloten met behulp van een lift, met minimale kooiafmetingen van tenminste 1,05x1,35m.
Goed bereikbaar betekent onder andere:

- Logische ligging van entree, geen hoogteverschillen bij de entree (< 20 mm);
- Kinderwagen en rolstoel-toegankelijk;
- Vrije doorgang van verkeersruimte afgestemd op gebruik en intensiteit van gebruik (> 1800 bij intensief gebruik en in de andere gevallen > 1200 mm);
- Geen hoogteverschillen op de verdieping (< 20 mm);
- Vrije doorgang van toegangen van tenminste 850 mm breed.

Goed bruikbaar betekent onder andere:

- Voldoende gebruiksruimte bij entree (> 1800 x 1800 mm voor en achter entree);
- Voldoende gebruiksruimte bij binnendeuren, voor de lift en voor andere faciliteiten (> 1500 x 1500 mm);
- Aanwezigheid van tenminste één integraal toegankelijk toiletblok (toilet voor mindervaliden opgenomen in een algemeen toiletblok). De loopafstand tussen een verblijfsruimte en het dichtstbijzijnde integraal toegankelijk toilet mag nooit meer dan 75 meter bedragen.
- Bij detaillering en afwerking rekening houden met inrichting van liften, entree en andere faciliteiten (o.a. bedieningsknoppen tussen 900 en 1200 mm boven vloerpeil);
- Rekening houden met de toegangsmogelijkheden en bijbehorende controle op toegang buiten kantooruren.

Om het gebouw te voorzien van ITS-keurmerk (Integrale Toegankelijkheidsstandaard) dient het gebouw te voldoen aan alle eisen die worden gesteld voor het verkrijgen van het ITS-keurmerk.

4.2 Bouwfysische uitgangspunten

4.2.1 Binnenklimaat

Uit oogpunt van gezondheid, welzijn en bruikbaarheid worden de volgende eisen gesteld aan het klimaat dat in het gebouw heerst en aan het binnenmilieu (bouwfysische prestaties).

Luchtbeweging

De maximale luchtsnelheid moet voldoen aan de maximale grenswaarden volgens het Bouwbesluit.
Waarbij in alle verblijfsruimten, kantoor en boxenruimte de mogelijkheid bestaat om per ruimte 1 raam te kunnen openen of een bovenlicht.

Ventilatie

Alle ruimten in het gebouw zijn in voldoende mate geventileerd, zo mogelijk door middel van natuurlijke ventilatie. Speciale aandacht verdient in dit verband ventilatie van opbergruimtes voor schoonmaakmaterialen en berging of werkkast waar de vaccinatiekoelkast staat. Deze zijn voorzien van separate afzuiging.
De toe- en afvoer van verse lucht dient zodanig plaats te vinden, dat geen kans bestaat op door luchttransport veroorzaakte geluidsproductie. De ventilatie in het gebouw voldoet aan de ventilatie-eisen die zijn omschreven in NEN 1087 en NEN 6092 (brandveiligheid) en de eisen zoals omschreven in paragraaf 1.4. Van ISSO-publicatie 17. Zie voor de eisen aan de ventilatie het hoofdstuk Luchtbehandeling, paragraaf 6.3.6. De niet genoemde ruimten worden op natuurlijke wijze geventileerd.

Thermisch comfort

Type ruimte	Soort ruimte	Eisen
Praktijkruimte	Spreekruimten 1, 2, 3 en 4	De temperatuur moet te allen tijde tussen de 22° C en 24° C liggen (dit is 23 +/- 1° C). Het luchttemperatuurverschil tussen 1,1 en 0,1 m/s boven de vloer (niveau van het hoofd en niveau van de enkels in zittende toestand) moet kleiner zijn dan 3° C. De gemiddelde luchtsnelheid moet kleiner zijn dan 0,15 m/s. De stralingsassymetrie ten gevolge van ramen of andere koude verticale oppervlakken moet kleiner zijn dan 10° C (ten opzichte van een klein verticaal vlak, 0,6 m boven vloer).
Bijzondere ruimte	Entree	Idem, m.u.v. operatieve temperatuur; deze bedraagt tussen de 20° C en 22° C.
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	Zie spreekkamers. Bij andere activiteiten ca. 19° C.
	Wachtruimte 4-18 jaar	
	Berging	Minimaal 10°C. Vaccinkoelkast te voorzien van separate afzuiging.
	Technische ruimte	Resp. tussen 15°C en 32°C en voldoende ventilatie.
	Werkkast	Minimaal 10°C
Ondersteunende ruimte	Toiletten	15°C
	Toilet (bij boxenruimte)	18°C
	Kinderwagenstalling	15°C
	Pantry	Zie kantoorruimte.
	Vergaderruimte	Zie kantoorruimte.
	Kantoorruimte	Temperatuur ca. 20° C. De thermische behaaglijkheid in kantoorruimten e.d. moet voldoen aan de aanbevelingen uit bijlage A van NEN-ISO 7730, klimaatklasse B, t.w.: - 0,5 < PMV < + 0,5. In die situatie zal - zo is uit onderzoek gebleken - meer dan 80% van de aanwezigen zich thermisch behaaglijk voelen. Bij de genoemde PMV hoort het activiteitenniveau voor kantoorwerk (lichte, hoofdzakelijk zittende activiteit) van 1,2 met de thermische weerstand van de kleding kan worden gesteld op 1 clo in de wintersituatie en 0,5 clo in de zomersituatie. Er wordt een maximaal aantal van 125 gewogen overschrijdingsuren toegestaan.

Bedienbaarheid door medewerkers en plaats thermostaat in de bovengenoemde ruimten en mechanische ventilatie schakelaars zo mogelijk in de berging van de wacht-/ boxenruimte. In het gehele gebouw, met uitzondering van een nader aantal te noemen ruimten, wordt een relatieve vochtigheid aangehouden van 30-70%.

4.2.2 Visueel comfort

Kunstlicht (conform NEN-EN 12464-1:2011 en NEN 3087 in het kader van de Arbowetgeving)

Voor de verschillende typen ruimten gelden onderstaande verlichtingsniveaus als benodigde basisverlichting. Tevens is aangegeven of aanvullende verlichting, afgestemd op de functie van de ruimte noodzakelijk is. Gebruik van ledverlichting is een aanbevolen voorziening ten behoeve van de duurzaamheid.

Type ruimte	Soort ruimte	Verlichtingsniveau in Lux	Aanvullende verlichting
Praktijkruimte	Spreekkamer 1 tot en met 4	800	Visuslicht en indirect licht (geen sensoren toepassen)
Bijzondere ruimte	Entree	250	Direct licht
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	500	Dimlicht/indirect licht (geen sensoren toepassen)
	Wachtruimte 4-18 jaar	500	Dimlicht/indirect licht (geen sensoren toepassen)
	Berging	250	Direct licht
	Technische ruimte	250	Direct licht
	Werkkast	250	Direct licht
Ondersteunende ruimte	Toiletten	250	Direct licht
	Toilet bij boxenruimte	250	Direct licht
	Kinderwagenstalling	250	Direct licht
	Pantry	500	Direct licht
	Vergaderruimte	500	Direct licht
	Kantoorruimte	500	Direct licht; armaturen geschikt voor beeldschermwerk.

Verlichting werkplek

Volgens het Veiligheidsbesluit Restgroepen (VBR) moet in ruimten waar mensen meer dan 2 uur aaneengesloten werken daglichttoetreding aanwezig zijn. Het gezamenlijke oppervlak waardoor daglicht kan toetreden, moet tenminste 1/20 van het vloeroppervlak zijn. Daarom is daglicht voor de spreekruimten een eis.
In ruimten waar met beeldschermen wordt gewerkt, moeten de ramen zijn uitgerust met een passende en traploos instelbare helderheidswering om de intensiteit van het licht, dat op de werkplek valt, te verminderen in verband met hinderlijke reflecties op het beeldscherm, minimaal conform glare control klasse 3 van EN 14501.

Uitzichtbepalingen

Volgens het Veiligheidsbesluit Restgroepen (VBR) moet in ruimten waar mensen meer dan 2 uur aaneengesloten werken uitzicht op de omgeving mogelijk zijn.
De gezamenlijke breedte van de lichtopeningen moet tenminste 1/10 van de totale omtrek van de ruimte bedragen.

Visuslicht

De visuskaart dient voor een oogtest in de artsen- en verpleegkundige kamer op ooghoogte van een op schoot zittend kind c.q. op een stoel zittend kind te worden aangebracht (0-4 jaar) of staand (4-19 jaar). Tussen de ogen van het kind en de visuskaart moet zonder verstoring minimaal 5 meter (0-4 jaar) of 6 meter (4-19 jaar) zicht zijn. Er dient een lichtbak (visuskast) met visuskaarten gemonteerd te worden op een hoogte van 1100 mm (onderzijde visuskast) in de spreekkamers 1 en 2 (afhankelijk van de locatie en het aantal spreekruimten in meer spreekruimten aan te brengen). Voor de verlichting in de visuskast een wandcontactdoos aanbrengen op een hoogte van ca. 1200 mm.

4.2.3 Akoestisch comfort

Voor de verschillende typen ruimten gelden onderstaande maximale toelaatbare achtergrond-geluidsniveaus binnen de ruimte. Tevens zijn waar vereist nagalmtijden aangegeven.

Type ruimte	Soort ruimte	Geluidsniveau in dB(A)	Nagalmtijd in sec.
Praktijkruimte	Spreekkamer 1, 2, 3, en 4.	35	< 0,6 i.v.m. Ewing norm
Bijzondere ruimte	Entree	45	<1,0
	Wacht- en boxenruimte	45	<1,0
	Berging	45	1.0-1,5
	Technische ruimte	'-	1,0-1,5
	Werkkast	-	1,0-1,5
Ondersteunende ruimte	toiletten	45	<1,0
	toilet bij boxenruimte	45	<1,0
	Kinderwagenstalling	45	<1,0
	Pantry	35	<0,8
	Vergaderruimte	35	< 0,8
	Kantoorruimte	35	< 0,8

Luchtgeluidisolatie

De volgende waarden gelden ten aanzien van de luchtgeluidisolatie van de scheidingswanden de volgende waarden voor het karakteristiek luchtgeluidniveauverschil $D_{nT;a;k}$ volgens NEN 5077 in dB:

- Tussen kantoren >39
- Tussen kantoor en gang >33
- Tussen boxenruimte en overige ruimten >39
- Tussen spreek- en vergaderruimten (onderling) >45
- Tussen spreek- en vergaderruimte en gangen >45 tussen spreekkamer 1, 2 en boxenruimte >39
- Tussen spreekkamer 3 en 4 >39

Daarnaast dienen er deuren in een geluidwerende uitvoering te worden toegepast met een Rw,p (bladwaarde) van minimaal 42 dB(A) conform categorie drie van GND. De kozijnen dienen te worden voorzien van sponningsprofielen met rubberen kierdichting en de deuren van een valdorpel. De deuren dienen met minimaal 3 scharnieren afgehangen te worden.

4.3 Brandveiligheid

De brandveiligheid van het gebouw voldoet aan de geldende regelgeving en richtlijnen (Nen-norm 2535). Dit betekent dat het gebouw wordt gecompartimenteerd volgens de eisen van het Bouwbesluit. Blusvoorzieningen worden aangebracht conform de eisen van de brandweer. Daarbij wordt de publicatie "Een brandveilig gebouw installeren" als richtlijn gehanteerd. Het gebouw wordt voorzien van een automatische brandmeld- en ontruimingsinstallatie conform de eisen van het bevoegd gezag. Zie hiervoor paragraaf 6.2.11 en 6.2.12.

5 BOUWTECHNISCHE EISEN

In dit hoofdstuk zijn de bouwtechnische eisen vastgelegd waaraan bouwdelen voldoen. Uitgangspunt is dat de bestaande bruikbare gebouwdelen zoveel mogelijk worden ingepast in de nieuwe situatie.

5.1 Bouwkundige aspecten vloer-, wand-, raam- en plafondafwerking

In de onderstaande tabel zijn de ruimten opgenomen waar specifieke eisen worden gesteld aan de vloerafwerking en de wandafwerking.

Type ruimte	Soort ruimte	Vloerafwerking	Wandafwerking
Praktijkruimte	Spreekruimte 1, 2, 3, en 4.	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang met afneembare gladde coating
Bijzondere ruimte	Entree	Schoonloopmat	Stoot- en slijtvast.
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang met afneembare gladde coating
	Wachtruimte 4-18 jaar	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang met afneembare gladde coating
	Berging	Marmoleum	Fijn spuitwerk.
	Technische ruimte	Gietvloer	Stoot- en slijtvast, afwasbaar en glad.
	Werkkast	Tegelwerk of gietvloer	Tegelwerk tot min. 1.30 m, daarboven fijn spuitwerk.
Ondersteunende ruimte	Toiletten	Gietvloer	Tegelwerk tot min. 1.30 m, daarboven fijn spuitwerk.
	Toilet bij boxenruimte	Gietvloer	Tegelwerk tot min. 1.30 m.
	Kinderwagenstalling	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang met afneembare gladde coating
	Pantry	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang met afneembare gladde coating
	Vergaderruimte	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang
	Kantoorruimte	Gladde vloerafwerking waarbij geen mogelijkheid is tot bacteriegroei	Scanbehang

Als er sprake is van Semipermanente bouw, is een goed geïsoleerde betonnen ondervloer uitgangspunt.

Raam- en plafondafwerking

Voor de verschillende typen ruimten worden onderstaande eisen gesteld aan de raamafwerking en de plafondafwerking.

Type ruimte	Soort ruimte	Raamafwerking	Plafondafwerking
Praktijkruimte	Spreekkamer 1, 2, 3 en 4.	Plissés (duurzaam, onderhoudsvrij en veilig)	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
Bijzondere ruimte	Entree	Plissés (duurzaam, onderhoudsvrij en veilig)	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	Plissés (duurzaam, onderhoudsvrij en veilig)	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Berging	Geen	Standaard systeemplafond Kleur wit
	Technische ruimte	Geen	Standaard systeemplafond Kleur wit
	Werkkast	Geen	Standaard systeemplafond Kleur wit
Ondersteunende ruimte	Toiletten	Geen	Standaard systeemplafond Kleur wit
	toilet bij boxenruimte	Geen	Standaard systeemplafond Kleur wit
	Pantry	Afhankelijk van locatie	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Vergaderruimte	Plissés (duurzaam, onderhoudsvrij en veilig)	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit
	Kantoorruimte	Plissés (duurzaam, onderhoudsvrij en veilig)	akoestisch plafond waarmee aan eisen voor nagalmtijd wordt voldaan. Brandklasse A1 Kleur wit

Minimale vrije hoogte afgewerkte vloer en plafond bedraagt 2.60 m en ter plaatse van doorgangen 2.30 m (Bouwbesluit).

5.2 Inrichting van ruimten: maatwerk

Voor alle ruimten waar cliënten komen, geldt het uitgangspunt voor het te plaatsen meubilair dat het kindvriendelijk moet zijn en zal dienen te voldoen aan de NEN- en de Arbowetgeving. Voor alle ruimten waar cliënten niet komen, geldt als uitgangspunt voor het te plaatsen meubilair dat het in ieder geval dient te voldoen aan de NEN- en de Arbowetgeving. De elementen en/of installatie daarvan voldoen aan de volgende eisen:

- Alle vaste elementen worden zoveel mogelijk geplaatst tegen of opgehangen aan de wanden
- Geen scherpe randen of punten aanwezig aan de inrichting, installaties en bouwkundige aanpassingen
- Meubels hebben geen scharnierende delen en zijn niet opklapbaar

In de bijzondere ruimten en praktijkruimten worden wastafelmeubels met spatscherm geplaatst. Op elke uitvoeringslocatie JGZ worden wastafelmeubels van het type "Meubelmakerswerk" geplaatst. Er zijn twee types: met en zonder boiler. De aannemer vraagt de tekening op bij de GGD. Vanuit de bouw vindt de aansluiting plaats en de aannemer levert ook de flexibele badsifons, éénmengskranen en eventueel boiler. (Daalderop type: Close in 5 liter compact).

De aankleedmeubels zijn van het type "meubelmakerswerk",deze bestaat uit zes kleedplaatsen. Per twee plaatsen is er één prullenbak (geïntegreerd in het meubel) aanwezig. Er mag geen kier tussen het aankleedmeubel en de wand aanwezig zijn.

6 TECHNISCHE EISEN

6.1 Algemeen

Specifieke eisen die samenhangen met de inrichting van ruimten (zoals bijvoorbeeld de exacte plaats van aansluitpunten elektra) worden niet in dit PvE beschreven. Deze worden bepaald op het moment dat het definitieve ontwerp gereed is, dan levert de GGD dit aan bij de aannemer.
Bij oplevering van het gebouw wordt een complete set bijgewerkte revisietekeningen verstrekt. Ook worden de desbetreffende onderhouds- en bedieningsvoorschriften, garantiecertificaten, KOMO-keur-certificaten, enz. verstrekt.

6.2 Elektrotechnische installaties

In deze paragraaf worden de elektrotechnische installaties omschreven. Tevens worden de ontwerpcondities benoemd. De installaties zijn gebaseerd op een levensduur van minimaal 20 jaar.

6.2.1 Stroomvoorziening

De gehele installatie voldoet aan de NEN 1010, NEN 1014 en NEN 3140.
In het gebouw wordt, naast specifieke stroomvoorziening voor ICT, minimaal 1 wandcontactdoos per 10m^2 voor algemeen gebruik aangebracht, met een minimum van 1 per ruimte, uitgezonderd de toiletten.

Ontwerpgegevens

Voor berekening van de voedingskabels gelden de volgende uitgangspunten:
- Krachtwandcontactdoos : 1500 VA
- Computer werkplekaansluiting : 450 VA (bekabeling bij voorkeur aanbrengen in een kabelgoot)
- Algemene wandcontactdoos : 200 VA
- Omgevingstemperatuur : 30° C
- Type voedingskabel : YMvK
- Reservecapaciteit : 20%

Gelijktijdigheidfactoren:
- Verlichting : 80%
- Algemene wandcontactdozen : 30%
- Werkplekaansluitingen : 75%
- Overige specifieke apparatuur : 50%

- Meer dan 6 kabels naast elkaar liggend, dan bekabeling in goot/ladderbaan.
- De maximale toegestane spanningsverliezen, alsmede de warmteontwikkeling en kortsluitvastheid (een en ander overeenkomstig NEN 1010).

6.2.2 Energievoorziening

In de DO-fase (Definitief Ontwerpfase) wordt bepaald of de aansluiting kan worden onttrokken vanuit een aanwezige nutsvoorziening op de locatie.
Energieverdeling in het gebouw vindt plaats vanuit de hoofdverdeler (HKL).
Vanuit deze hoofdverdeler worden de volgende onderverdeelinrichtingen rechtstreeks gevoed door middel van separate eindgroepen (zekering/lastscheiders):
- Verdeelkast LKO
- Verdeelkast LKI

Deze onderverdeling is afhankelijk van de grootte van het gebouw en het aantal eindgroepen.

6.2.3 Verdeelinrichting

De verdeelinrichtingen worden compleet uitgevoerd met de benodigde bevestigingen, installatieautomaten of aardlekschakelaars/alarmats, voor de onderverdeelinrichting en zekeringen + schakelaars voor de hoofdverdeelinrichting (30 mA), conform de geldende eisen. Iedere verdeelinrichting wordt voorzien van 20% reserveruimte in groepen en een minimale uitbreidingsmogelijkheid van 6 groepen. De uitvoering van de verdeelinrichtingen is in staal of kunststof, voorzien van afsluitbare deuren met slot. In de verdeelinrichtingen is daar waar nodig tevens ruimte gereserveerd voor eventuele toepassingen van schakelblokken of overige randapparatuur

voor specifieke doeleinden. Er wordt rekening gehouden met voorkeursgroepen die continu onder spanning blijven en overige, centraal schakelbare groepen zoals verlichting en specifieke voedingen.
De plaatsing van de verdeelinrichtingen, de selectieve groepsindeling en de benodigde kabellengte is dusdanig van opzet dat:
- Een minimum aan kabel- en bedradingslengte benodigd is;
- De laagste hoofdzekering van het stroomleverend bedrijf wordt verkregen.

Voor het bepalen van de nominale stroom van de hoofdschakelaar van de verdeelinrichting HKL wordt rekening gehouden met een maximaal gelijktijdig optredende belasting. Deze wordt vastgesteld op basis van de volgende percentages, te weten:

Verlichting	: 80% van het voor verlichting geïnstalleerde vermogen;
Contactdozen alg.	: 30% van het geïnstalleerd vermogen;
Kracht	: 30% van het voor kracht geïnstalleerd vermogen;
Warmte	: 100% van het voor warmte geïnstalleerd vermogen;
Computers	: 80% van het voor computers geïnstalleerd vermogen.

6.2.4 Aansluitpunten Elektra

Het aantal aansluitpunten voor energievoeding in het gebouw is van zodanige omvang dat alle vast geïnstalleerde elektronische installaties en machines van stroom van de juiste spanning voorzien worden. Het is voor de gebruiker in het hele gebouw mogelijk om elektronische apparaten permanent aan te sluiten en er resteren voldoende aansluitpunten voor incidenteel gebruik.
Er zijn ook voldoende aansluitpunten aanwezig voor pc's.
De stroomvoorziening 400 Volt (krachtstroom) dient in voldoende mate aanwezig te zijn voor de permanent aan te sluiten elektronische apparaten en machines op de plaatsen waar dit nodig is.
De plaats van contactdozen mag geen belemmering vormen bij de inrichting van ruimten en geen gevaar voor kleuters opleveren. De wandcontactdozen zijn kindveilig en insteekveilig in de spreekkamer, wachtruimten, boxenruimte en andere ruimten waar peuters en kleuters zich kunnen begeven.

6.2.5 Noodstroomvoorziening

Installaties en apparaten die ten behoeve van de veiligheid van de gebruiker en de beveiliging van het gebouw van vitaal belang zijn, alsmede de apparaten waarbij een spanningsonderbreking tot grote vervolgschade kan leiden, dienen bij spanningsuitval automatisch te worden gevoed door een noodstroomvoorziening in de vorm van een noodstroombatterij.

6.2.6 Kabel- en leidinggoten

De in de ruimten aanwezige kabel- en leidinggoten dienen zodanig geplaatst te worden dat een efficiënte inrichting van ruimten niet belemmerd wordt. Aansluitingen van apparatuur in op de goten aangebrachte contactpunten moeten eenvoudig te realiseren zijn. Ook de geluidsisolatie cq brandwerendisolatie van doorgaande leidinggoten ter plaatse van wanddoorvoeringen voldoen aan de gestelde eisen.
De voorkeur gaat uit naar kabel- en leidinggoten in de kantoren en personeelsruimten. In de verkeersgebieden wordt een kabelgoottracé aangebracht om een overzichtelijke bekabelingstructuur te kunnen bewerkstelligen, zowel voor de zwakstroom (brandmelding/ontruiming e.d.), als voor de sterkstroom (verlichting, apparatuur).
Daar waar door de indeling van de ruimten energiezuilen benodigd zijn, dienen deze te worden uitgevoerd als plafondzuil (m.a.w. voeding vanaf plafond). Voor de overige ruimten wandcontactdozen en data-aansluitingen als inbouw uitvoeren.
De kabel- en wandgoten worden voorzien van scheidingsschotten voor de scheiding tussen zwakstroom en sterkstroom. De verschillende compartimenten dienen minimaal 60 mm breed te zijn. De koppeling tussen wandgoot en kabelgoot is aaneensluitend, uitgevoerd in goot van hetzelfde fabricaat. Daarnaast wordt voorzien in metalen wandgoot van minimaal 170 mm hoog, gescheiden compartimentering en standaardkleur RAL 9010 of RAL 9001 aan de gevel. De wandgoot wordt bij het passeren van scheidingswanden voorzien van de benodigde akoestische c.q. brandwerende voorzieningen.

In de kabelgoten dient na oplevering per compartiment een overcapaciteit aanwezig te zijn van:
- Laagspanningsleidingen en licht- en krachtinstallatie : 20%
- Inbraak- en brandbeveiligingsinstallatie : 20%
- Telematica en data : 35%

De kabel- en wandgoten worden zodanig geprojecteerd c.q. uitgevoerd dat er, nadat alle kabels ten behoeve van de verschillende installaties zijn aangebracht, een reserveruimte resteert van 25%.

6.2.7 Inrichting voor de ICT-voorzieningen

Type ruimte	Soort ruimte			Aanvullende gegevens
Praktijkruimte	Spreekruimte 1 (0-4 jaar)	2 outlets en 4 wcd		Per werkplek 2 outlets en 4 wcd
	Spreekruimte 2 (0-4 jaar)	2 outlets en 4 wcd		Per werkplek 2 outlets en 4 wcd
	Spreekruimte 3 (4-18 jaar)	2 outlets en 4 wcd		Per werkplek 2 outlets en 4 wcd
	Spreekruimte 4 (4-18 jaar)	2 outlets en 4 wcd		Per werkplek 2 outlets en 4 wcd
Bijzondere ruimte	Entree	-		-
	Boxenruimte (incl. wachtruimte 0-4 jaar)	4 outlets en 8 wcd		Per werkplek 2 outlets en 4 wcd + mogelijkheid aansluiten Acces Point
	Wachtruimte 4-18 jaar	2 outlets en 4 wcd		
	Berging	2 outlets en 4 wcd		
	Technische ruimte	6 outlets en 5 Wcd Patchkast + stroomaansluiting		Afmetingen patchkast afhankelijk van benodigd netwerkcomponenten en werkplekken voor deze locatie. Eigen afgesloten ruimte. Voor de patchkast voldoende stroom aansluitingen. Luchtcirculatie/airco.
	Werkkast	-	-	
Ondersteunende ruimte	Pantry	2 outlets en 4 wcd		
	Vergaderruimte	2 outlets en 4 wcd		
	Kantoorruimte	4 outlets en 8 wcd		Grootte en aantal werkplekken afhankelijk van aantal consulten
Overige opmerkingen	1.Bekabeling volledig afgemonteerd en genummerd op het patchpanel 2.GGD moet toegang tot het isra punt hebben 3.Minimaal cat 6e bekabeling gecertificeerd opleveren 4. Afwerking van de bekabeling, gescheiden van de stroomkabel (afhankelijk van type bekabeling) 5. Stroom en netwerkaansluitingen in de buurt van de bureaus zodat we niet met lange kabels aan de gang moeten			

De genoemde wandcontactdozen zijn ten behoeve van data/ICT-apparatuur en komen bovenop de vereiste hoeveelheid wandcontactdozen voor algemeen gebruik.
In alle verblijfsruimten is wifidekking aanwezig.

6.2.8 Verlichtingsinstallatie

Voor de basisverlichting in alle ruimten wordt uitgegaan van verlichtingsarmaturen (600x600) in inbouw-uitvoering. De verlichtingsarmaturen uitvoeren met spiegeloptiek. Daar waar beeldschermen zijn geprojecteerd dienen de armaturen beeldschermvriendelijk uitgevoerd te worden.
Voor verlichtingssterkte gelden de waarden zoals die omschreven staan in de NEN 1890.

De hiervoor te hanteren uitgangspunten zijn:
- De van toepassing zijnde normen
- Werkplekhoogte: 0,75 m
- In verkeersgebieden wordt een werkvlakhoogte van 0,2 m gehanteerd
- Reflectiefactoren:
    - Plafonds, maximaal 50%
    - Wanden, maximaal 30%
    - Vloeren, maximaal 10%
    - Randzones: 0,6 m
- Verlichtingssterkten zijn opgenomen in 4.3.2 visueel comfort
- Verlichtingssterkte (E-standaard): zie paragraaf 4.3.2
- Noodverlichting I resp. 10 lux, conform NEN-EN 1838
- Gelijkmatigheidindex > 0,75
- Kleurweergave index 0,8 voor kantoren, 0,9 voor spreek-/behandelkamers

De verlichtingsarmaturen moeten worden aangesloten met een beschermingsleiding.
Ter bevordering van de uniformiteit dient het aantal typen verlichtingsarmaturen te worden beperkt. In ruimten met vides wordt rekening gehouden met het verlichten van de betreffende ruimten met pendelarmaturen.
De kleurtemperatuur van het licht is ongeveer 4000 graden Kelvin (koel wit), met uitzondering van de gemeenschappelijke ruimte, waar ongeveer 3000 Kelvin (warmwit) gewenst is.
In kantoor- en vergaderruimten worden afgeschermde armaturen toegepast, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van hoge opbrengst- armaturen.

De navolgende uitgangspunten worden in acht genomen:
- De armaturen worden gelijkmatig over de ruimte verdeeld;
- Armaturen nooit boven de bureaus van de spreekkamer en boxenruimte plaatsen in verband met verblinden;
- Verblinding voorkomen door de luminantieverschillen tussen de oogtaak en de omgeving maximaal factor 3 te laten zijn;
- Armaturen toepassen die eenvoudig te reinigen zijn;
- Armaturen bevestigen op plaatsen waar onderhoud eenvoudig is;
- Leidingaanleg waar mogelijk 'uit het zicht' door middel van vaste buis pvc en/of Hostalitbuis 16119/25 mm;
- Alle bekabeling aanbrengen in de kabelgoot, pvc en/of Hostalitbuis.

Schakelapparatuur

Voor schakelapparatuur in principe uitgegaan van:
- Slagvast (thermoplast) inbouwuitvoering, daar waar mogelijk;
- Slagvast inbouw in ieder geval in de verkeersruimten, technische ruimten, werkkasten en bergingen;
- CEE-FORM uitvoering voor 400 V-aansluitingen (indien benodigd).

De verlichting in alle ruimten, met uitzondering van de spreekruimten, boxenruimte en verkeersruimten, wordt geschakeld met aanwezigheidsdetectie. De spreekruimten en boxenruimte worden decentraal uitgevoerd met lichtschakelaar in de betreffende ruimte. Verkeersruimten wordt centraal geschakeld. Daarnaast beschikt iedere ruimte over wandcontactdozen (ten behoeve van de uit te voeren activiteiten in de betreffende ruimten en onderhoud).

Verlichtingsarmaturen
In kantoorruimten worden beeldschermvriendelijke inbouwarmaturen gemonteerd.

Schakelinrichting van de verlichting
In ruimten groter dan 50 m² dient de mogelijkheid te bestaan om slechts een deel van de verlichting te schakelen, gerelateerd aan een logisch gebruik van de ruimten (verdeeld in raamzijde/gangzijde). De groepsindeling van de verlichting dient een logische relatie te hebben met de functionele hoofdstructuur van het gebouwen met de gebruiksaanwending van de afzonderlijke ruimten. Het dient mogelijk te zijn om vanuit een centrale post groepen op een eenvoudige wijze te schakelen ten aanzien van voor dagelijks gebruik bestemde werkzaamheden.

Noodverlichting
De noodverlichtingsinstallatie treedt in werking bij laagspanningsuitval of een spanningsdaling > 15%. De noodverlichting bestaat uit:
- Algemene decentrale noodverlichtingsarmaturen in de verkeersruimten en de vluchtwegen, conform NEN-EN 1838;
- Algemene decentrale noodverlichtingarmaturen in technische ruimten en laagspannings ruimten conform NEN-EN 1838;
- Decentrale vluchtwegverlichtingsarmaturen (transparant) conform NEN EN 1838;

Waar mogelijk dient de noodverlichting geïntegreerd te worden in de armaturen voor algemene verlichting. Ten behoeve van de vluchtwegaanduiding moeten op de hiervoor in aanmerking komende plaatsen conform NEN-EN 1838 vluchtwegarmaturen worden geplaatst.

6.2.9 Communicatie-installatie
Er zijn analoge lijnen aanwezig voor storing- en doormeldingen van eventueel aanwezige brandmeldinstallatie en inbraakbeveiligingsinstallatie.

6.2.10 Inbraakdetectie-installatie
Het gebouw wordt, afhankelijk van risicogebieden, voorzien van een systeem ten behoeve van detectie van inbraak. Dit kan worden gerealiseerd door bewegingsmelders of door inbraakdetectie bij gevelopeningen (ramen en deuren). Bij gedetecteerde braak is melding mogelijk bij een beveiligingsinstantie. Indien zonder meerkosten te realiseren, wordt bij detectie van braak voorts een signaal in het gebouw hoorbaar.
De inbraakinstallatie is in overeenstemming met de richtlijnen van het NCP (Nationaal Centrum voor Preventie) voorzien van een BORG-certificaat.
De installatie bestaat uit de volgende hoofdcomponenten, te weten:
- Centrale apparatuur (incl. noodstroomvoorziening);
- 1 code bedienpaneel ter plaatse van de hoofdentree;
- Kiesmodem ten behoeve van stil alarm (doormelding);
- Binnen sirenes;
- Bewegingsdetectoren (anti masker uitvoering);
- Magneetcontacten (deur en raamstandsignalering).

De detectoren worden tenminste aangebracht in de volgende ruimten of gebieden:
- Verkeersgebieden;
- Kantoren, spreekkamers boxenruimten, personeelsruimten en andere ruimten op de begane grond gelegen aan de buitengevel en voorzien van gevelopeningen;
- Ruimten waar zich waardevolle goederen bevinden;
- Ruimten op de verdieping die gemakkelijk toegankelijk zijn van buitenaf;

Buitendeuren en nooddeuren op de begane grond worden voorzien van magneetcontacten.

6.2.11 Brandmeldinstallatie
Het gebouw wordt voorzien van een installatie waarmee melding gedaan kan worden van brand, conform wettelijke en brandweereisen en NEN 2535/2654. Er vindt een automatische inschakeling plaats van de ontruimingsinstallatie. Uitgangspunt is het voorzien van handbrandmelders op centrale plaatsen in het gebouw en in de directe nabijheid van brandhaspels. Bij melding wordt op één centrale beheerpost in het gebouw een hoorbaar en zichtbaar signaal gegeven. Tevens wordt de locatie van de melding op een door de brandweer aan te geven plaats, schematisch weergegeven.

Vanuit deze plek vindt snelle doormelding plaats naar de brandweer. Het een en ander voldoet aan de eisen geformuleerd in de NBF leidraad, 'brandveilig gebouw installeren', de voorschriften van de brandweer en het bouwbesluit. Daar waar ten behoeve van een functioneel gebruik van ruimten vluchtdeuren open staan, worden deze door middel van kleefmagneten of automatische drangers op de brandmeld- en beveiligingsinstallatie aangesloten.

6.2.12 Ontruimingsinstallatie

Het pand is voorzien van een ontruimingsinstallatie met bewaking van de vluchtwegen (gedeeltelijke bewaking), automatische doormelding via de rookmelders en slow-whoops, in overeenstemming met NEN 2575. Er is een ontruimingsinstallatie aanwezig, conform de geldende voorschriften en brandweereisen. De aannemer realiseert het gebouw/de verbouwing conform het PvE in overeenstemming met NEN 2575 en in overleg met de brandweer.
De ontruimingsalarminstallatie bestaat uit de volgende hoofdcomponenten, te weten:
- Handmelders bij de brandslanghaspels;
- Handmelders op centrale plaatsen;
- Slow-whoops ten behoeve van het ontruimingssignaal;
- Stand alone systemen en kleefmagneten ten behoeve van eventuele branddeuren;
- Benodigde aansturingen.

6.2.13 Storingsignaleringsinstallatie

Er wordt een installatie gerealiseerd waarmee storingen/meldingen in installaties voor Miva-toilet, verlichting, ventilatie en verwarming etc. worden aangegeven in een centrale beheerpost. Het bedieningspaneel wordt voorzien van een zoemer en afsteldrukker.

6.2.14 Overspannings- en bliksemafleiderinstallatie

Ten behoeve van de beveiliging van machines en installaties tegen overspanning wordt een centrale overspanningsbeveiliging en een middenbeveiliging aangebracht. Door een installateur (of installatie adviseur) dient een risicoanalyse uitgevoerd te worden om te beoordelen of een bliksemafleiderinstallatie vereist is. Dit is voorgeschreven door wetgeving.
De aarding- en potentiaalvereffeninginstallatie voldoet aan de hiervoor geldende norm, welke is opgenomen in NEN 1010.

6.3 Werktuigbouwkundige installaties

In deze paragraaf worden de werktuigbouwkundige installaties omschreven. Tevens worden de ontwerpcondities benoemd. De installaties zijn gebaseerd op een levensduur van 20 jaar.
De volgende Nen-normen zijn voor de Werktuigbouwkundige-installaties van toepassing:
- NEN 1006 leidingwaterinstallaties;
- NEN 10 I 0 Laagspanningsinstallaties;
- NEN 1078/2078 Aardgasinstallaties;
- NEN 1087 Ventilatie woongebouwen;
- NEN-EN 1838 Noodverlichting;
- NEN 1890 Binnenverlichting;
- NEN 2916 Energieprestatie van utiliteitsgebouwen;
- NEN 3028 Veiligheidseisen voor centrale verwarmingsinstallaties;
- NEN 3215 Binnenriolering;
- NEN 5066 Warmteverliesberekening.

6.3.4 Berekeningen

De warmtebehoefte wordt gebaseerd op de in de laatste van toepassing zijnde ISSO-publicaties omschreven methode(n). Bij de capaciteitskeuze voor de verwarmingsketels gaat men uit van de werkelijk optredende maximale gelijktijdige behoefte.
De 'koellastberekeningen / temperatuuroverschrijdingsberekeningen' zijn gebaseerd op de in de ISSO-publicaties omschreven methode en zijn uitgevoerd met de rekenprogramma's van Vabi, laatste uitgave. Voor de capaciteitsbepaling van de binneninstallatie wordt rekening gehouden met de volgende bezetting door personen, interne warmte en verlichting:

- Verlichting 10 W/m^2
- Personen 80 Watt per persoon (bezetting 50 minuten per uur)
- Apparatuur 150 Watt per ICT-werkplek
- Zonbelasting volgens ligging en constructie met inbegrip van zonwerende maatregelen (zonwering).

Ten aanzien van de berekening van de luchtkanalen en roosters zijn de volgende maximaal toelaatbare luchtsnelheden in luchttoevoer- en luchtafvoerkanalen van toepassing:
- In schachten en technische ruimten 5 m/s
- In hoofdkanalen boven het systeemplafond 4 m/s
- In aftakkingen en roosteraansluitingen 3,5 m/s
- De nettodoorlaat van overstroomroosters: 1 m/s
- Toevoeren van lucht in het verblijfsgebied gemeten op 1,80+ vloer 0,075 à 0,15 m/s
- Een en ander afhankelijk van temperatuur in deze luchtbeweging.

Ten aanzien van de berekening van leidingwaterinstallaties moeten de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:
- Berekeningsmethodiek gebaseerd op de 'q-wortel-n' methode
- Minimale volumestroom conform VEWIN werkblad WB 2.1 A

Installaties, toestellen en de bijbehorende aan- en toevoerleidingen produceren maximaal het in paragraaf 4.3.3 aangegeven geluiddrukniveau (La;eq), om geluidsoverlast te voorkomen.

6.3.5 Verwarming/koelinstallatie

Voor de warmteproductie en eventuele warmwatervoorziening wordt een separate ruimte gerealiseerd. De verwarming wordt uitgevoerd als lage temperatuurverwarming. Het ontwerpen van de installatie moet geschieden overeenkomstig ISSO-publicatie nr. 51, 53 en 57.
De leidingen van de technische ruimte, schachten en in de verlaagde plafonds alsmede de verdeler/ verzamelaars worden voldoende geïsoleerd, eventueel dampdicht. Leidingen op het dak extra voorzien van stuco-aluminium beplating. De ruimten die met regelmaat buiten kantoortijden worden benut, indien mogelijk voorzien van een overwerktimer.
De temperatuur in een verblijfsruimte moet binnen een beperking van ± -3° C tot +3° C afwijkend van de basistemperatuur instelbaar zijn.

Verwarmingslichamen

Het uitgangspunt is het toepassen van verwarmingslichamen voorzien van instelbare regelventielen en voetventielen/retourafsluiters en eveneens voorzien van thermostatische afsluiters met vaste instelmogelijkheid. De verwarmingslichamen zijn kindvriendelijk en veilig. De leidingen worden tot 1,5 m van de vloer geïsoleerd om verbranding bij aanraking door kinderen te voorkomen. Bij kindvriendelijke uitvoering van verwarmingslichamen mag het rendement van de afgifte niet negatief beïnvloed worden.

Leidingen, convectoren en radiatoren zijn in verband met schoonmaak- en technisch onderhoud eenvoudig bereikbaar. Verwarmingslichamen zijn zodanig uitgevoerd dat deze eenvoudig te reinigen zijn.

6.3.6 Wateraanvoerinstallatie

Vanaf een watermeter wordt een in groepen afsluitbare koudwaterleiding aangebracht tot op de sanitaire toestellen, diverse tappunten, brandslanghaspels, warmwaterbereider enz. De kouddrinkwaterinstallatie hoofdzakelijk aanbrengen in onverwarmde ruimten (kruipruimte). Alle koud-, warmwater- en circulatieleidingen worden tegen condens en warmteverlies geïsoleerd.
Warm tapwater wordt beperkt toegepast en warmwatertoestellen worden in de directe nabijheid van de tappunten opgesteld. Bij de oplevering van de leidingwaterinstallatie wordt een beheersplan Legionella overhandigd. De tapwatervoorziening voldoet aan de eisen voor legionellapreventie, waarbij het aantal beheersmaatregelen in het legionellabeheersplan tot een minimum beperkt wordt.

Koudtapwaterinstallatie
Er wordt voorzien in een leidingenstelsel dat zorgt voor voldoende koud tapwater op plaatsen waar dit uit oogpunt van gebruik, hygiëne of veiligheid gewenst is. Het stelsel wordt aangesloten op het openbaar distributienet en heeft afsluitbare aansluitpunten ten behoeve van de bediening van koud tapwateraanvoer. Deze aansluitpunten zijn aanwezig op plaatsen waar zich waterverbruiktoestellen bevinden. De installatie voldoet aan NEN 1006, NPR 5075, de VEWIN-werkbladen en de plaatselijke voorschriften van het waterleidingbedrijf.

Warmtapwaterinstallatie
In het gebouw is op plaatsen waar dit uit oogpunt van gebruik of comfort gewenst is een warmdrinkwater-toevoer. Plaatsen waar in ieder geval warm drinkwater getapt kan worden, zijn spreekkamers, personeelsruimten, boxenruimten, keukens/pantry's, werkkasten e.d. De installatie voldoet voorts aan NEN 1006, NPR 5075, de VEWIN-werkbladen en de voorschriften van het waterleidingbedrijf.

Waterleiding ten behoeve van blusinstallaties
Ten behoeve van de aanvoer van water naar waterblusapparaten is een waterleiding aanwezig voorzien van voldoende capaciteit. Deze voldoet tevens aan de wettelijke eisen die de brandweer stelt. De waterblusapparaten worden stromend aangesloten.

Tappunten
Koudwatertappunten worden aangebracht ten behoeve van:
- Pantryblok;
- Vaatwasser;
- Toiletten;
- Fonteintjes;
- Brandslanghaspels;
- Wasbakken spreekkamers en boxenruimte;
- Werkkasten.

6.3.7 Sanitaire toestellen
Het sanitair wordt uitgevoerd in eersteklas kristalporselein en in onderhoudsarme uitvoering (hangende closetpotten, inbouwreservoirs, toiletbrillen met vlakke onderzijde, e.d.).
Alle sanitaire toestellen worden door middel van afsluitbare aansluitingen aangesloten. Alle wastafels, uitstortgootstenen, gootstenen, urinoirs enz. worden voorzien van tapkranen, mengkranen, drukspoelers, enz. Wastafelmeubels in de spreekkamers en boxenruimte worden voorzien van 1-greeps mengkranen.
Verspreid door het hele gebouw worden toilettoestellen voor bezoekers en voor personeel gerealiseerd. Tevens wordt voorzien in een MIVA-toilet. Toiletpotten worden gesitueerd in afsluitbare cabines. Uitgangspunt is een hangende toiletpot met een handbediend spoelmechanisme voorzien van een waterbesparingsmogelijkheid. Installaties, toestellen en de bijbehorende aan- en toevoerleidingen produceren maximaal het in paragraaf 4.3.3 aangegeven geluiddrukniveau, om geluidsoverlast te voorkomen.

6.3.8 Gasvoorzieninginstallatie
Voor nieuwe gebouwen geldt dat deze niet worden voorzien van een gasaansluiting. In bestaande gebouwen waarin een gasgestookte verwarming aanwezig is gelden de volgende eisen:
Het gebouw wordt voorzien van een installatie waarmee gas vanaf het openbaar stelsel kan worden gedistribueerd naar plaatsen waar vanuit het gebruik gasaanvoer noodzakelijk is, zoals cv-ketel(s) en eventuele gasboiler/geiser keukens e.d.
De capaciteit van de installatie dient voldoende te zijn voor gelijktijdig gebruik van 70-85% van de aansluitpunten. De gasinstallatie dient te voldoen aan NEN 1078 en aanvulling NPR 3378.

6.3.9 Luchtbehandeling
Het gehele gebouw wordt voorzien van een gebalanceerd ventilatiesysteem. De warmte die uit de diverse ruimten wordt afgezogen, wordt d.m.v. een platenwarmtewisselaar overgedragen aan koude verse buitenlucht. De koude verse buitenlucht wordt opgewarmd en ingeblazen in de diverse ruimten. Het grote voordeel van het systeem is dat men in de winter volop kan ventileren zonder dat het onaangenaam wordt in de diverse ruimten.
De ventilatielucht dient te bestaan uit 100% buitenlucht. Dit betekent dat recirculatie van lucht niet is toegestaan.

Voor de diverse typen ruimten gelden de volgende eisen ten aanzien van de luchthoeveelheden:
De minimale eis is 30 m³/uur

Soort ruimte	Hoeveelheid
Spreekkamer	3-voudig
Entree	3-voudig
Boxenruimte	5-voudig
Berging/vaccinatieruimte	100 m³/uur
Werkkast	100 m³/uur
Repro	50 m³/uur
Personeelstoilet	50 m³/uur
Bezoekerstoilet	50 m³/uur
Pantry	3-voudig
Kinderwagenstalling	3-voudig
Vergaderruimte	5-voudig
Archiefruimte	3-voudig
Balie/wachtruimte	3-voudig
Kantoor	3-voudig

Luchtkoeling
Om te voldoen aan de eisen voor thermisch comfort van paragraaf 4.3.1 is mechanische koeling noodzakelijk.

6.3.10 Waterafvoerinstallaties
Afvoeren en riolering dienen uitgevoerd te worden conform de richtlijnen vastgelegd in NEN 3215 en NEN 3216. Additioneel dient de riolering ook te voldoen aan NPR 3218.
Het gebouw is voorzien van een leidingenstelsel dat geschikt is voor de afvoer van, middels lozingstoestellen afgevoerd, vuil drinkwater en overige stoffen op het openbaar riool. Het stelsel is binnen voorzien van de benodigde ontspanningsleidingen, ontstoppings- en expansie-stukken en buiten van controleputten en ontstoppingsstukken.

6.3.11 Brandblusvoorzieningen
Het gebouw beschikt over de brandblusvoorzieningen die noodzakelijk zijn uit oogpunt van brandveiligheid conform wettelijke eisen en brandweereisen. Ten behoeve van de brandpreventie worden er brandslanghaspels met plaatstalen inbouwkasten aangebracht, die worden aangesloten op de koudwaterleiding met tussenplaatsing van een keerklep en afsluiter. Ook worden er brandblustoestellen opgesteld volgens de voorschriften van de plaatselijke brandweer.